SVOBODA — СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCIX. No. 18. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JANUARY 29, 1992. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 29-го СІЧНЯ 1992 Ч. 18. РІК XCIX.

ДВІ ТРЕТИНИ ВІЙСЬК ПРИСЯГНУЛИ УКРАЇНІ

Київ (УНІАР, ПС УРП). — За станом на 25-го січня, понад 30,000 військовослужбовців присягнули на вірність Україні і її народові.

У непевному становищі опинилися командуючі Київською, Одеською і Прикарпатською округами, які відмовилися присягати Україні, в той час, як більшість військ присягнули. Таким чином, генерал-полковники Чечеватов, Морозов і Скоков залишилися без військ.

У приміщенні Спілки Письменників України 21-го січня відбулася пресова конференція групи народних депутатів України, які повернулися із Севастополя. Метою поїздки було роз'яснення офіцерам і матросам Чорноморської фльоти позиції і політики Верховної Ради України щодо формування збройних сил України.

Народних депутатів вразила цілковита неознайомленість морських офіцерів з новими законами, ухваленими парляментом України. Парляментська делегація вважає, що виною цьому є вище командування фльоти. Коли б воно дало дозвіл, то Україні вже присягнуло б 80 відсотків моряків. Офіцери розповіли членам парляменту, що з Москви від маршала Євгенія Шапошнікова знову надійшла шифрограма з наказом присягнути Співдружності Незалежних Держав 25-го січня. На кораблях Чорноморської фльоти було дві спроби підняти Андреєвський прапор, але зробити цього не вдалося, бо моряки заявили, що в разі підняття такого прапора, вони зійдуть на берег.

Як повідомив керівник парляментської комісії Лесь Танюк, Народна Рада вимагає усунути з посад командуючих військовими округами Чечеватова, Морозова, Скокова і адмірала Чорноморської фльоти Касатонова. Навіть на українському радіо і телевізії прозвучали заклики до правоохоронних органів розібратися з „істинними патріотами Росії", які погрожують розправою командирові бригади морських прикордонників Альфер'єву і його родині за те, що його бригада першою в Севастополі присягнула на вірність Україні.

Члени парляментарної комісії повідомили також, що змогли зустрітися лише з командуванням Чорноморської фльоти та делегаціями від кораблів і частин, розташованих на березі. Але на кораблі депутатів не пустили. Їм пощастило відвідати лише один корабель, командиром якого є народний депутат України віце-адмірал Віктор Некрасов. Члени комісії підрахували, що в Київській військовій окрузі України присягнули 99 відсотків військовослужбовців, в Одеській — 84 відсотка, у Прикарпатській — 87 відсотків. Перевірка показала, що присягали всі добровільно, а мотиви відмови не були політичними. Особи, які відмовилися присягати Україні, виявили бажання дослужити на своїй батьківщині.

Міністер оборони України Костянтин Морозов заявив, що цю проблему вирішити легко. Офіцерам, які не присягнули Україні буде запропоновано кілька варіянтів підписання спеціяльних угод, опрацьованих міністерством оборони України.

У Службі Національної Безпеки України відбулася нарада керівників військової розвідки і представників колишніх особливих відділів КҐБ СССР, розташованих на території України і підпорядкованих нині СНБУ. На нараді вирішено створити управління військової контррозвідки. З доповіддю на нараді виступив міністер оборони України К. Морозов, який вніс пропозиції щодо забезпечення державної безпеки України.

Президент України Леонід Кравчук, виступаючи на конгресі українців у Києві, заявив, що збройні сили потрібні Україні виключно для захисту її кордонів і що війська України ніколи не підуть загарбувати чужі землі. „Ми гостро сприймаємо прояви імперського мислення — підкреслив Президент — народ України не дозволить диктувати собі в будь-якій формі й будь-кому. Вирішувати ці проблеми треба за столом переговорів, здобувати перемогу силою правди, а не силою диктату".

ОЛІМПІЙСЬКА ДРУЖИНА СНД ПРИБУДЕ ДО АЛЬБЕРВІЛЛЮ

Москва (ПС УРП). — Як повідомила газета „Правда" з 27-го січня, керівники спортових організацій країн СНД на нараді в Мінську вирішили, що до олімпійської дружини СНД увійдуть спортовці п'яти країн: України, Росії, Білорусі, Казахстану і Узбекістану. Всього в Альбервілль відбудуть 268 осіб, серед яких обслуга, механіки, вісім перекладачів, 24 лікарів і масажистів, 54 тренери і 141 спортовець. Найбільше серед спортовців росіян, яких налічується 118 осіб. Українців в об'єднаній дружині представлятимуть 10 осіб. Вісім спортовців з України виступлять у фігурних змаганнях на ковзанах, бобслеї, санях, з'їздах і ще дві особи виступлять в показових змаганнях у вільному стилі.

Від Казахстану вісім спортовців змагатимуться на лижах, ковзанах і стрибках зі скічні. Від Білорусі до збірної увійшли три особи — біатлоніст, біатлоністка і змагун на ковзанах. Від Узбекістану — дві спортовки, які змагатимуться у вільному стилі. Що стосується росіян, то вони візьмуть участь в усіх 12-ох видах змагань.

Керівник об'єднаної олімпійської дружини СНД Віктор Маматов заявив, що прапор і гимн збірної дружини СНД будуть олімпійські. „Прецедент уже є, — додав він, — на чемпіонаті Европи з фігурних змагань на ковзанах в Льозанні на честь наших спортовців, які зайняли місця на постаменті пошани, підняли 'невтральні' блакитні прапори Міжнародного союзу ковзанярів і заграли його гимн".

З Москви повідомили, що в суботу, 25-го січня, президент Росії Борис Єльцин зустрівся у Кремлі з президентом Міжнародного олімпійського комітету (МОК) Ґуаном Антоніо Самаранчем. Пізніше у пресовому центрі міністерства закордонних справ Росії відбулася пресова конференція, де Ґ. Самаранч повідомив, що на зустрічі обговорювалися питання участи об'єднаної дружини СНД в зимових Олімпійських ігрищах, а також фінансові проблеми, які постали перед збірною дружиною СНД. Частину валюти об'єднаній дружині СНД надала фірма „Адідас", деякі види спорту підтримують спонзори, а видатки на дорогу та перевезення вантажів, за словами Ґ.А. Самаранча, оплатить МОК. Крім того, кожному спортовцеві видадуть по 800 дол. на особисті видатки. Самаранч також повідомив, що МОК ґодиться найближчим часом вирішити питання про прийняття спортових організацій Росії та інших держав Співдружности до МОК.

РОСІЯ ХОЧЕ ВІДІБРАТИ ВІД УКРАЇНИ КРИМ

Москва. — В четвер, 23-го січня, російський парлямент доручив одній зі своїх комісій вивчити питання про правомірність і конституційність акту передання Криму зі складу РСФСР до складу України в 1954 році.

Наступного дня президент України Леонід Кравчук виступив з офіційною заявою, стверджуючи, що Крим передано Україні на законних підставах, за рішенням тодішнього першого секретаря ЦК КПСС Нікіти Хрущова, з нагоди відзначення 300-річчя приєднання України до Росії. Це рішення було відтак затверджено Верховною Радою СССР. Крім того, відзначив Л. Кравчук, більше половини населення Криму проголосувало за автономію півострова і за вхід цієї області до складу України. Як відомо, під час референдуму 1-го грудня минулого року за відокремлення від Росії висловилося 54 відсотки мешканців Криму.

Як заявив міністер закордонних справ України Анатолій Зленко, „Україна відкидає територіяльні претенсії з боку будь-якої держави. Претенсії Росії не мають ніяких законних підстав і не принесуть політичного капіталу їхнім ініціяторам".

ДЖ. БЕЙКЕР ВДОВОЛЕНИЙ ХОДОМ РОЗЗБРОЄННЯ

Москва. — Державний секретар ЗСА Джеймс Бейкер, який прибув у Москву для участи в роботі дводенної міжнародної мирної конференції у справі Близького Сходу, підкреслив, що досягнуто значного прогресу в переговорах про знищення совєтської тактичної нуклеарної зброї, і З'єднані Стейти готові надіслати своїх інструкторів для надання допомоги в демонтажі цієї зброї.

Державний секретар заявив про це на зустрічі з міністром закордонних справ Росії Андреєм Козиревим після прибуття в Москву. А. Козирев також вітав майбутнє співробітництво Росії зі ЗСА в ділянці роззброєння.

Ще раніше представник Уряду ЗСА, який входить в склад делегації, заявив журналістам, що колишні совєтські республіки „оправдовують надії", почавши демонтаж тактичної нуклеарної зброї. Американський представник, ім'я якого не згадується, сказав, що в республіках складають артилерійські стрільна, міни і тактичні ракети з нуклеарними боєголовками, а деяка кількість цих озброєнь вже відправлена в Росію для знищення. За словами представника Адміністрації кампанія у справі знищення совєтських тактичних нуклеарних запасів все ж дещо відстає від запланованих термінів. Це викликано серйозними технічними трудношами, які мають республіки СНД, хоч Росія і республіки хочуть виконати умови двосторонніх договорів із З'єднаними Стейтами.

Адміністрація Буша готова надіслати американський технічний персонал для надання допомоги республікам СНД в рамках програми, на потреби якої Конґрес ЗСА виділив 400 мил. дол. Американські експерти прибудуть в Росію та інші республіки для інструктажу і консультацій з приводу знищення нуклеарної зброї. Їх колеги з СНД зможуть відвідати ЗСА.

На території 12 колишніх совєтських республік розміщено коло 17,000 різних видів озброєнь малого і середнього радіюсу дії, здатних наносити нуклеарні удари.

Влаштовують курси вишивання і вироблення ґерданів в УМ

Ню Йорк (УМ). — Курс вишивання складатиметься з вісьмох зайнять, пристосованих як лекції початківців, так і для вишивальниць з певним досвідом. Будуть лекції з історії, техніки і естетики української вишивки. На курс можуть зголошуватися діти понад 10 років і дорослі. Зайняття відбуватимуться в суботи. Час — 25-го січня до 14-го березня. Години: 1:00 — 3:30 по полудні Оплата за навчання: дорослі 55 дол., пенсіонери і студенти віком від 16 років 50 дол., діти від 10 до 16 років безплатно, члени музею дістають знижку 15%. Інструктор: Любов Волинець.

Курс вироблення ґерданів матиме три зайняття, на яких дорослі і діти від 12 років будуть учитися робити ґердани. Ці традиційні нашийні прикраси з дрібних намистин носили з українськими народними убраннями в різних частинах України. Час — 15, 22 і 29-го лютого. Години: 9:30 — 12 ранку, або 1:00 — 3:30 по полудні.

Оплата за навчання: дорослі 30 дол., пенсіонери і студенти віком від 16 років 25 дол., діти від 12 — 16 років безплатно, члени музею дістають знижку 15%. Інструктори: Таня Кейс і Лариса Зєлик.

Вартість матеріялів включена в оплату за навчання. Свої вироби учасники можуть взяти додому. В справі інформації і реєстрації слід телефонувати: (212) 228-0110. Курси частково фінансовані Стейтовою радою мистецтва.

Д-Р В. МОКРИЙ В ДІТРОЙТІ

Воррен, Миш. — У серії доповідей колишнього посла у польському парляменті д-ра Володимира Мокрого на тему польсько-українських відносин, цей культурно-політичний активіст з Польщі відвідає також Дітройт. Його доповідь **там відбудеться в суботу, 1-го лютого, в домівці Союзу Українок Америки, 27040 Ряєн ровд у Воррені, о год. 7-ій вечора.**

В Парижі проходять дні української культури

Джерзі Сіті, Н.Дж. — Спеціяльний кореспондент „Ню Йорк Таймсу" Джан Роквелл у числі з 21-го січня написав обширний репортаж-рецензію з Парижа на перший гостинний виступ Київської опери. Як інформує Дж. Роквелл, Україна підписала умову на п'ятьмісячні виступи в Парижі, так опери, як і балетів національного і оперного та київського відділу колишнього хору Червоної армії. Першою приїхала до Парижу Київська Опера, яка виступила з операми Муссорґського „Хованщина" і Чайковського „Мазепа".

Прем'єра „Хованщини" відбулася в дві години після запізненого та складного приїзду цілого ансамблю з Києва і кореспондент „Ню Йорк Таймсу" подивляє, як могли співаки після такої втоми і без проби виступати. Однак він з повною похвалою для співаків і клясичного виведення обох постановок таки більше пише про учасників тих виступів та інформації, які вони йому в розмовах подавали.

Директор опери від листопада, колишній співак і письменник Анатолій Мокренко, сценічний режисер Ірина Молостова і Дмитро Гнатюк, недавній оперний співак, а тепер також режисер, висловлювали свої думки про змінені обставини, в яких вони тепер працюють і про це, як їм доводиться працювати за часів комуністичного режиму, коли все в опері відбувалося російською мовою. Це і є причиною, що на свій перший закордонний виступ від часу проголошення незалежности України вибрано дві опери загально відомі на Заході і та співали „Хованщину" російською мовою, а „Мазепу" українською.

Цікавий момент підхоплює американський рецензент, а саме, що із цього українського ансамблю не було втікачів на Захід, а провідники оперної групи

(Закінчення на стор. 5-ій)

СЛОВ'ЯНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ

Ню Йорк. — В мистецькій програмі Слов'янського фестивалю, що відбудеться в Лінкольн Центрі, в залі ім. Аліс Таллі, в неділю, 2-го лютого, виступить ансамбль Школи Кобзарського Мистецтва в Ню Йорку „Гомін степів". На фестивалі будуть представлені також артистичні сили Болгарії, Польщі, Білорусі, Словаччини, Сербії і Росії. Вступ — 20 дол., для сеньйорів — 15 дол., для дітей — 10 дол.

Проєкт стипендій для студентів з України стає дійсністю

Джерзі Сіті, Н.Дж. (О. Кузьмович). — Приємно є зустрічатися з групою осіб, які у навалі тих ідей та задумів, що тепер нуртують в громаді, вибрали собі конкретний плян і починають не від „великого", а саме спершу від скромного шляху допомоги Україні.

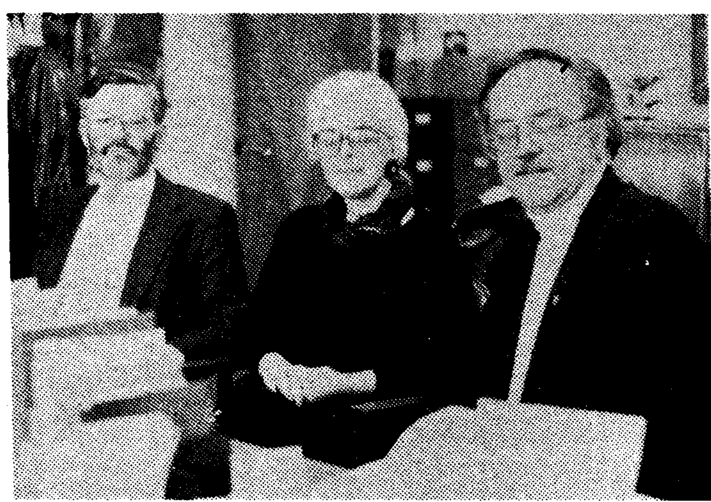

У редакції „Свободи" (зліва): д-р Б. Витвицький, О. Тритяк і д-р Б. Ворох.

Ініціятори цього проєкту, що прибрав назву Фонд Розвитку Освіти, прийшли до редакції „Свободи", щоб подати свій реалістичний задум до відома широкому колі читачів „Свободи".

Фонд, як інформують гості, створився при Товаристві Українських Бизнесменів і Професіоналістів в Ню Джерзі, як окреме тіло, із пляном поширити акцію того фонду на цілі ЗСА. Головою товариства є тепер д-р Богдар Ворох, а його заступником Оксана Тритяк, і саме вони в товаристві д-ра Богдана Витвицького, що випрацював цілу ідею, відвідали редакцію, щоб все представити.

Отож ідеться про те, щоб спонзорувати малу наразі кількість студентів університетів чи їх випускників з України на 10-тижневе перебування в ЗСА літом 1992 року для відбуття літніх курсів українознавства в Гарвардському університеті.

Чому саме виникла така ідея? — питаємо наших гостей.

У відповідь вони вияснюють, що у теперішньому зусиллі України перевести якнайскорше політичну та економічну реформу і нормалізацію на тому відтинку, є конечним щоб студенти з України мали нагоду побувати на Заході, зустріти своїх одноліток, мати можливість пізнати бібліотеки, підручники і навчання в гуманітарних науках, а не лише технічних, де такі зусилля вже ідуть та розпочалися акцією співпраці із Київським Політехнічним інститутом.

Немає найменшого сумніву, що гуманітарні науки за 70 років совєтської системи були найбільше занедбані та тут найбільше треба перебудови. При тому дуже потрібне опанування студентами англійської мови, яка, на жаль, ще доволі занедбана в Україні, а так потрібна для наукових, економічних чи культурних зв'язків.

(Закінчення на стор. 5-ій)

У СВІТІ

ПАЛАТА ДЕПУТАТІВ Національного конґресу Мехіко прийняла резолюцію на захист колишнього східньонімецького комуністичного диктатора Еріха Гонекера, який усе ще перебуває в амбасаді Чіле в Москві.

ПРОЦЕС ТВОРЕННЯ власних збройних сил незалежною Україною набув незворотнього характеру, — заявив голова комісії Верховної Ради України в питаннях оборони і державної безпеки генерал-лейтенант Василь Дурдинець. Збройні сили створюються на базі Київської, Одеської і Прикарпатської округ, частини воєнних сил Чорноморської фльоти. Тепер у військових триває прийняття присяги на вірність народові України. Її вже прийняли 240,000 військовослужбовців. Республіканська преса цими днями оприлюднила законопроєкти про загальновійськовий обов'язок і воєнну службу і про пенсійне забезпечення військовослужбовців і працівників внутрішніх справ України.

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ Грузії затвердив постанову про земельну реформу. Згідно з нею, землю буде передано в приватну власність тільки громадянам Республіки Грузія. Закордонним особам землю може бути надано лише для тимчасового користування. Присадибні, садові і дачні землі переходять у власність їхніх господарів безкоштовно, при чому розміри ділянок буде збільшено до 3 гектарів. Всі власники землі будуть сплачувати щорічний податок.

ПРЕЗИДЕНТ ФІЛІППІН Коразон Акіно публічно підтримала міністра оборони країни Фіделя Рамоса, який висунув свою кандидатуру на президента у найближчих виборах. Сама Акіно вже давно проголосила, що не має наміру домагатися переобрання на другу каденцію. Вона вважає, що Рамос зможе перемогти у виборах 11-го травня Імельду Маркос — вдову колишнього президента Фердинанда Маркоса.

ПРЕДСТАВНИК КЕРІВНИЦТВА Палестинської Визвольної Організації Ясер Абд-Раббо заявив, що його організація буде виступати проти участи палестинської делегації в її теперішньому складі у мирних переговорах щодо Близького Сходу, які мають початися в Москві. Раббо воліє, щоб палестинська делегація складалася з палестинців, що мешкають на окупованих Ізраїлем територіях і також представників діяспори. Тим часом Ізраїль виступає проти участи в переговорах палестинців, причетних до ПВО, а також проти того, щоб палестинська делегація приїхала на переговори як самостійна група. До останнього часу палестинців входили до складу йорданської делегації.

ЧЛЕНИ ДЕЛЕҐАЦІЇ американських жидів, які нещодавно відвідали Савдійську Арабію, Йорданію і Єгипет, застерегли Ізраїль, що будівництво жидівських поселень на окупованих територіях не тільки загрожує успіхові мирних переговорів щодо Близького Сходу, але й ставить під сумнів одержання гарантій ЗСА для 10-більйонової позики. Оцінюючи першу в історії візиту жидів до Савдійської Арабії, президент Американсько-жидівського конґресу Роберт Ліфтон назвав її „історичною" і підкреслив, що „арабські країни хочуть жити з Ізраїлем у мирі".

В АМЕРИЦІ

БЕЗ ЖОДНИХ НАМІРІВ торговельна поїздка президента Джорджа Буша до Японії та різного рода коментарі в цій справі з обидвох сторін розбудили серед американського громадянства емоційність, яка проявилася по цілій країні кличем „купуйте американські вироби". Одначе економісти і знавці міжнародної торгівлі побоюються, що цей емоційний рух в ЗСА заледве чи зможе оздоровити слабу американську економіку.

АСТРОНАВТИ, ЯКІ ПЕРЕБУВАЮТЬ на міжпростірному кораблі „Дисковері", почали щадити освітлення, як довідалися, що Крайове управління аеронавтики і дослідження простору застановляється над продовженням їхнього побуту у всесвіті. Первісно було заплянувано поворот „Дисковері" на середу. Експерти твердять, що цей додатковий день не буде надто важким для астронавтів-дослідників, але дозволить їм повернутись з дуже важливими даними своїх додаткових дослідів.

У ЦЬОМУ ВИБОРЧОМУ році демократи в Конґресі починають повною парою наступати на республіканців, щоби таки переконати виборців, що їм близька до серця проблеми американців. Одним з таких потягнень є найновіша пропозиція продовжити допомогу безробітним вдруге на 20 тижнів і то негайно. Цією пропозицією демократи загнали республіканців у глухий кут, бо ледви чи хто з них відважиться голосувати проти такої пропозиції, не зважаючи на те, що демократи не подали звідки взяти фонди на покриття цих ними запропонованих нових видатків.

ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ Уряду президента Джорджа Буша заявили, що в березні на Філіппіни повернеться 25 добровольців — членів американського Корпусу миру. Тому два роки всіх добровольців Корпусу миру забрано з Філіппін після того, як одного з них схопили комуністичні повстанці. Схоплений Тимоті Свансон перебув у повстанців майже 50 днів, які звільнили його цілим і здоровим. До цього випадку на Філіппінах працювали 261 доброволець з американського Корпусу миру. Коли йдеться про цих перших 25, які мають їхати туди вже в березні, про їхні ділянки праці та околиці їхнього перебування нічого покищо не відомо. Одне тільки відомо, що серед цих перших 25 є спеціялісти з охорони довкілля.

У МІСЦЕВІЙ ЛІКАРНІ в Корал Ґейблс на Флориді у неділю, 26-го січня на 80-му році життя помер видатний та в цілому світі відомий американський актор, письменник, режисер і музика еспанського роду Гозе Феррер. Про нього критики писали, що це була людина багатьох талантів і була майстром кожного. Одначе найбільше для загальної публіки він є відомий зі своїх фільмових ролей, за одну з яких у фільмі „Сирано де Бержерак" у 1950 році отримав нагороду Оскара від американської Академії сценічних мистецтв. Крім цього він був першим артистом, який в 1985 році від президента Роналда Реґена отримав Національну медалю мистецтв.

МИНУЛОЇ НЕДІЛІ, 27-го січня, увійшла в життя перша фаза важливого американського закону, який є спрямований на улегшення життя та різного роду громадських послуг для громадян-калік. Аналітики твердять, що це є найбільш потрясаючий закон від часу введення закону про громадянські права в 1964 році. У цій перші фазі вимагається для калік різного роду удогіднень, в першу чергу в урядах і різних публічних місцях, банках, ресторанах, театрах і транспортових індустрії, включно із немо написаних системою Брейл для сліпців.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Добра порада Юрія Шухевича

У липні минулого року відвідав Америку Юрій Шухевич, син славетного команданта УПА Романа Шухевича, який перейшов до історії як генерал Тарас Чупринка. Ю. Шухевич перевів більшість свого життя у большевицьких в'язницях чи на засланні у ҐУЛаґах, переслідуваний за те, що не хотів вирektися свого батька. В Америці відвідував осередки скупчення української громади, відвідав теж Головну Канцелярію УНСоюзу в Джерзі Сити. Своїми виступами одних захоплював, інших обурював, — вони спричинили навіть пресову полеміку; Юрій Шухевич був противником поступового здобування свобід для України, він не визнавав Верховної Ради України, уважав, що всі установи в Україні шкідливі, бо створені ворожим окупант ським режимом та проповідував тезу, що тільки революцією можна відзискати українську державність.

Перед нами число газети „За Вільну Україну" з 7-го грудня 1991 року із статтею під великим заголовком; „Маємо підтримувати все, що спрямовано на побудову самостійної соборної української держави". Це цитата з переведеної з Ю. Шухевичем розмови у редакції цієї газети.

Юрій Шухевич уважає, що взагалі не треба було переводити референдум над постановою Верховної Ради України про самостійність і додає: „Оскільки нам уже накинули той референдум, то треба було голосувати за незалежність". Він їздив до різних міст в Україні перед референдумом і намовляв голосувати „за". На запит про відношення Ю. Шухевича до Леоніда Кравчука, дав відповідь: „Можна мати певне застереження щодо особи Леоніда Кравчука. Але факт залишається фактом: він обраний Президентом і з цим нам треба рахуватися. Оскільки Президент обраний, то ми повинні підтримати його в усьому, в його діях спрямованих на побудову справді самостійної і соборної української держави". Ю. Шухевич, як ми всі, вірив у позитивний вислід референдуму, але був приємно заскочений фактом, що 90 відсотків управнених до голосування і яких 87 відсотків голосували „за". Запитаний про вигляди на майбутнє — обережно відповів, що „прогнозувати дуже тяжко". На запит, що він, Ю. Шухевич, хотів би сказати українській молоді, відповів: „Те, що самостійну Україну ще треба будувати. Для цього необхідно покласти дуже і дуже багато праці. Нам потрібні збройні сили і свої кордони і своя митна служба і ще дуже багато. Тому вважаю, що всі українці, особливо молодь, повинні активно включитися в побудову цієї української держави, щоб вона була міцною і квітучою. Саме на плечі молоді ляже найбільший тягар, вона житиме в цій Україні, — якою вони її створять — такою буде".

Ці слова вже не віддзеркалюють світогляду фантаста, який усе заперечує. Це вже не неґація, а конструктивізм, це реалістичний підхід, який каже рахуватися з фактами, з реальною дійсністю в Україні.

Зміна поглядів не компромітує активного громадсько-політичного діяча. Навпаки, вона свідчить про автокритицизм і про правильне розуміння змінених обставин, які вимагають зміненої настанови. Всесвітня історія знає багато прикладів на зміну світогляду найвидатніших державних постаттей. Роналд Реґен був замолоду демократом, лібералом. Але вже як губернатор Каліфорнії був республіканцем. Як Президент ЗСА він займався не питаннями соціяльної опіки, а розбудовою збройних сил. Джордж Буш 1-го серпня минулого року переконував Україну, що вона повинна залишитися у Совєтському Союзі, в чотири місяці потім визнав державність України. Раз-у-раз знаходимо докази на правильність староримської мудрости, що „часи зміняються і ми зміняємося з ними". Треба привітати зміну становища Ю. Шухевича, який доказав довгими роками терпіння твердий патріотичний характер, вірність пам'яті геройського батька, — тепер він правильно закликає до кропіткої праці над будовою рідної держави. Цей новий виступ Юрія Шухевича свідчить теж гарно про атмосферу в Україні, яка сприяє єдності всіх прошарків народу та в якій нема місця на партикуляризм.

Микола Руденко

КОРОТКИЙ ВІК РОСІЙСЬКОЇ ДЕМОКРАТІЇ

II.

Таких прикладів безліч — їх навіть важко перелічити. Історичний парадокс полягає в тому, що всі ці ґрандіозні звершення відбувалися суб'єктивно проти його волі — і все ж об'єктивно завдяки йому! Де й коли діялося щось схоже? Отож доки майбутні історики встигнуть висловити свої вчені судження, дозвольте безвідповідальному поетові (хоч мені й кажуть, що я став членом УВАН, за що вельми вдячний) поділитися власними міркуваннями з цього приводу. Я глибоко переконаний, що Ґорбачов був лишень вдалим інструментом в руках Провидіння. Сам він нічого не робив — Провидіння робило ним. Оце й усе пояснення. Іншого не існує сьогодні і навряд, щоб відшукалося завтра. Надто багато чудес світового значення зосереджено довкола цієї незвичайної особи.

Та повернемося до розгляду дій трагічного героя історії, яким я вважаю Єльцина. Для будь-якого народу таке спізнення з відпущенням цін не обіцяло б нічого доброго, а для росіян це можна назвати наперед запляновано катастрофою. Росія ніколи не вміла себе прогодувати — її годували колонії. Передусім Україна, Кубань (зрусифікована частина України), Білорусь, Прибалтика тощо. Одвічний російський імперіялізм виховав і закріпив у свідомості „старшого брата" нехіть до селянської праці. Гірку ролю відіграла й та історична обставина, що російський селянин ніколи не був власником землі: спершу земля була поміщицька, а відтак громадська. Колгоспний період лише зміцнив у російському народі зневагу до селянської праці. І водночас підняв рівень загальнонародного пияцтва, яке завжди було невід'ємною рисою російського мужика.

Клясики російської літератури (Лєсков, Толстой і особливо Чехов) чесно й правдиво відобразили ці неґативні риси російського селянства. Винен у формуванні такої ментальности царизм, який завжди підштовхував народ на загарбання чужих земель, котрі й повинні були годувати метрополію.

Сьогодні Єльцин прагне зробити те, що мріяв зробити Столипін: перетворити російського селянина на землевласника. Честь і слава йому за це. Та чи розуміє цар Боріс, що для успіху цієї справи має змінитися принаймні зо два покоління? А покищо на стінах „Білого Дому" (московського, звичайно) його піддані почали чіпляти гасла такого змісту: „Єльцин, застав хохлов корміть Росію!" . Проте навіть у цьому дикому хамстві є позитивна риса: нарешті москвичі зрозуміли, хто їх досі годував. Раніше вони гадали, що все відбувається навпаки.

Тим часом і в самого Єльцина, і в його оточенні демократичні переконання крок за кроком витісняються імперськими інстинктами. Уже цілком ясно, що ні Єльцин, ні Собчак, ні Попов не завагаються віддати республіки на пограбування — особливо Україну. Фактично вони це вже почали робити. Ось вам приклад, дорогі читачі. Заплянувавши відпущення цін, російський уряд почав активно пропаґувати так званий „спільний рубльовий простір". Республіки погоджуються. Що ж робить Росія? Користуючись тим, що гроші друкує тільки Москва, російський уряд утроє-вчетверо підвищує заробітну платню для своїх громадян, а іншим республікам видає грошові знаки, мов старцям — вони не спроможні і вдвоє підняти заробітну платню, бо немає в наявності грошової маси. В цей самий час мільйони росіян поспішають на українські базари і негайно ж вирівнюють київські ціни з московськими. Ось як виглядає „спільний рубльовий простір" у практичному житті. Кравчук на мінській нараді назвав його фікцією.

Треба сказати, що український Уряд, передбачав такий розвиток подій: у Франції були замовлені купони багаторазового використання — а по суті, тимчасові українські гроші. Їх ще не досить, щоб повністю витіснити московський рубель, але вони вже увійшли в обіг: їх почали видавати як чверть заробітної пла тні. Десь місяців через три рубель буде витіснений повністю. А в другій половині року прийде українська гривня — вона вже виготовляється в Канаді. І тоді нарешті Україна стане господинею власного ринку — уперше за багато століть! Непотрібні московські рублі пскотяться з України на Москву, мов каламутна повінь. Вслід за Україною те ж саме збираються зробити Білорусь, Молдова та інші незалежні республіки. Дорого, дуже дорого обійдеться Москві короткочасна перевага в межах зручного для маніпулювання „рубльового простору". Росії доведеться самотужки проходити науку, як себе нагодувати. А таки ж пора! Та чи готові до цього росіяни?.

Продовження буде.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ПОДЯКА

Високоповажаний пане ре дактор!

Повідомляю Вас, що отримав бандероль з двома книгами, які надійшли від Вас. Приношу велику вдячність для Вас, а також всім працівникам вашої газети за допомогу яку нам надавали. Вся преса (газети) і книги, які Ви надсилали знаходяться в партійній біб ліотеці. Правда, вона поки що невеличка, але сподіваємось, що зчасом вона у нас збільшиться.

Ось і підійшов до кінця 1991 рік, в якому сталось багато змін в нашому житті, це і проголошення України про незалежність, обрання свого Президента, розпуск комуністичної банди та багато іншого. А що чекає нас в наступному 1992 році сказати важко. Будемо надіятись, що новий рік принесе нові події для України. На закінчення засилаю Вам всім сердечні привітання з нагоди Різдва Христового і нового 1992 року.

Христос Народився!
З пошаною до всіх —

Іван Дрозд

Запоріжжя, Україна.

ЗАХОПЛЕННЯ ВІД ЖУРНАЛУ „ВЕСЕЛКА"

З нагоди Різдва Христового й Нового Року редакція „Веселки" отримала від студентки Одеського Електротехнічного Інституту Зв'язку Наталки Нагорняк із Тернополя такого листа: „Журнал 'Веселка' попав до мене через мою подругу Соню Реґенбоґен з Віндзору, Канада, яка є вчителькою „Рідної Школи" і з якою я переписуюся біля одного року.

Мої молодші братік і сестричка просто захоплені від вашого журналу. Справді — скільки там чудових віршів, оповідань, казок. Такі журнали надзвичайно потрібні дітям!. Вважаю, що вихованню дітей тепер на нашій суверенній Україні треба віддати дуже багато сил. Адже майбутнє держави багато залежить від молодого покоління, від теперішніх дітей".

Сама Наталка пише про себе: „Надзвичайно люблю свою Україну, свою мову, свою культуру, знаю й люблю багато українських пісень, народні обряди, люб лю над усе вірші Великого Кобзаря, багато з них знаю напам'ять. Вмію шити, вишивати, люблю читати.

Поздоровляю редакцію і весь творчий колектив прекрасного дитячого журналу 'Веселка' з наступаючим Новим Роком і Різдвом Христовим! Бажаю всім безмежного щастя, міцного здоров'я, всього-всього най кращого, а також великої творчої наснаги у цій важливій справі, яку ви проводите, видаючи цей прекрасний дитячий журнал.

* * *

Редакція, співробітники й читачі „Веселки" щиро дякують Наталці за слова при знання та за побажання успіху в дальшій праці. Зі свого боку бажаємо Наталці успішно закінчити навчання та своїм знанням прислужитися нашій батьківщині.

Редакція „Веселки"

В ОБОРОНІ УКРАЇНСЬКОЇ ЧЕСТИ

На відсіч очерненні українського народу в листі до редакції газети „Ню Йорк Таймс" з 20-го грудня 1991 року Бредфордом Требахом, появилась влучна відповідь Марії Кіцюк в цьому ж щоденнику в дні 7-го січня 1992 року.

Марія Кіцюк — скромна жінка, невеликого росту, спокійної вдачі, вийняткової інтеліґенції та непересічної освіти, в культурний спосіб, відповіла Б. Требахові. М. Кіцюк у своїй відповіді підкреслила, що стаття Б. Требаха не опиралась на історичнах фактах, а радше повторяла одні і ті закиди, що появлялись в попередніх очорненнях українського народу.

Марія Кіцюк є також співачкою хору „Думка" в Ню Йорку. Ми, „думкарі", є особливо вдячні їй за виступ в обороні української чести перед усім світом та горді, що маємо приємність бути її приятелями та бувати в її милому товаристві.

Едвард Кухар

ЯПОНСЬКА КОМПАНІЯ Мейдзі, яка продукує молочні харчі, оголосила, що їй вдалося відкрити субстанцію, здатну невтралізувати заражені вірусом АІДС клітини організму. Препарат виготовляється на основі хеміна — кристалічної солі, яка є в крові людини. Досліди показали, що нові ліки не тільки вбивають уражені клітини, але й захищають організм від віруса АІДС.

Яр. Рудницький

СНД І ПОНЕВОЛЕНІ НАЦІЇ

Після успішних визвольних актів, процесів і розбудов колишніх сателітів і деяких конститутивних республік колишнього СССР в роках 1989—91 притихла голосна донедавна справа „поневолених націй", зокрема американський „captive nations week", що кожнорічно втягав у орбіту зацікавлення й акцій конґресових діячів у Вашінґтоні з президентами ЗСА на чолі. Такі вислови під адресою Совєтського Союзу, як „імперія зла" (Реґен), чи „імперія перверсії законів" (Буш) стали складовою частиною ученого політичного словника й назавжди залишаться сумним атрибутом підсовєтської дійсности XX століття.

З упадком большевицької імперії, здавалося б, зникла потреба говорити й писати про поневолені нації, зокрема в відношенні до Прибалтики, Білорусі, України й інших держав, що проголосили й здійснюють ідею національної суверенности на наших очах. А в факті, що Росія визнала ці держави, як незалежні, можна вбачати, що епоха совєтського поневолення закінчена, тим більше в обличчі нового евразійського комонвелту, що прийняв у Мінську 8-го грудня 1991 року назву Співдружности Незалежних Держав (СНД)

Як відомо, один із найважливіших компонентів-партнерів СНД є Росія. Під новою фірмою Російської федерації на місці попередньої „Російська Совєтська Федеративна Республіка" із 147 мільйонами населення ця держава складається не тільки з різних національностей (всіх понад 100), але й окремих 16 автономних адміністративних одиниць, що, як федеровані республіки, з увагою слідкують за розвитком подій у колишній імперії і поволі виявляють колективну волю жити повним суверенним життям.

До таких народів належать якути, буряти, башкири, мордвини, удмурти, калмики, чуваші, кабардинці, карели, осетини, інґуші, чечени, даґестанці, включно з татарами й іншими народами, що не скористали досі з можливостей стати членами нового евроазійського комонвелту з 1991 року. Якщо не в усіх, то в більшості цих народів жевріє іскра надії на визволення й або абсолютну незалежність, або партнерство в СНД, у недалекому майбутньому.

Тим часом Росія поволі виринає як правопереємник колишнього СССР. 24-го грудня 1991 року голова колишньої совєтської делеґації в Організації Об'єднаних Націй Ю. Воронцов подав до відома членам ООН рішення про те, що Російська федерація вважає себе правопереємницею СС СР й зобов'язується сповняти всі його дотеперішні функції на міжнародному полі. В той же день вивішено російський прапор замість совєтського перед будинком ООН у Ню Йорку. Згідно з заявою Воронцова перехід функцій колишнього СССР на Росію має „автоматичний характер" і не потребує санкцій Генеральної Асамблеї ООН, чи Ради Безпеки. Іншими словами Росія стала суб'єктом міжнародного права на місце дотеперішнього СССР. Виринає питання, чи таке право матиме й новостворений комонвелт СНД, чи ні? Треба думати, що ні, бож він не є державною надбудовою й власне функції колишньої надбудови — СССР перейняла Росія.

Цікаві з цього погляду заяви колишніх совєтських дипломатичних станиць, що вони, як станиці „Російської Федерації", полагоджуватимуть тимчасово справи колишнього СССР. Отак монтреальський „російський" консулят подав офіційно до відома з 1-го 1992 року, що він полагоджує справи в'їзних віз до інших республік СНД. Подібну практику ввели дипломатичні станиці й деінде.

Ці вияви російської домінації в теперішньому комонвелті СНД мають своє коріння в минулому. І тут правий Б. Гаврилишин, що в своїй епохальній праці про „Шляхи майбутнього" підкреслював імперські тра диції російського народу так із царських, як і за совєтських часів. Останньо С. Балік повторив це на сторінках „Форейн Афферс" дуже виразно:

„Russia was the Soviet Union. The Russian republic was first among the fifteen; Russian authority and Soviet power were synonymous. Rus sians ruled the Soviet Union... (they) did not need a seperate party because the entire Communist Party of the Soviet Union was theirs. (Foreign Affairs 4/1991 p. 174).

(Закінчення на стор. 5-ій)

о. д-р Андрій Чировський

НОВА СВЯТОЮРСЬКА ГОРА

II.

Коли Блаженніший отець Мирослав Іван приїхав до Львова перед Великоднем 1990 року Божого. Було ще не зовсім ясно чи укладуться всі справи так, щоб Блаженніший поселився вже на стало, чи не тільки будуть відвідини, хоч і довготривалі. Коли б це були відвідини, то позиція містоблюстителя мусіла б залишитися, як і раніше. У випадку повного повороту Блаженнішого на постійне перебування, треба б укріпити всю церковну власть в одній особі — в особі глави УГКЦ.

Як відомо, Блаженніший таки поселився постійно у Львові й перейняв вповні свою митрополію. Треба було розв'язати ряд питань від стосунків з Урядом до фінансової відповідальности, а одночасно рішити, що зробити не так з особою, як з позицією містоблюстителя, щоб було зовсім ясно, що в УГКЦ є один тільки головний провід і не дозволити навіть на думку про те, що могло б виглядати інакше. Не тільки Блаженніший, але й Владика Володимир хотіли, щоб це питання якось вирішилося. Владика Володимир про це ж і говорив публічно й в пресі. Чи не найбільш позитивною рисою католицької церковної структури є факт, що в неї є завжди тільки одна влада, а не кілька суперечних юрисдикцій.

Дехто вважав, що можна було б поділити працю Блаженнішого на дві або й три частини: архипастирська праця на чолі Львівської архиєпархії, координаційна функція Митрополита над греко-католицькими епархіями України та функція глави УГКЦ по всьому світі та очолювання Синоду. Виходячи з думки про різні функції, дехто надіявся, що знайдеться спосіб залишити архиєпископські чи митрополичі обов'язки при Владиці Володимирові та сконцентрувати увагу Блаженнішого на справи, які охоплюють цілість УГК Церкви по всьому світі.

Це була одна можлива розв'язка, але не єдина. Не маючи доступу до внутрішнього мислення Блаженнішого отця Мирослава Івана, не можу напевно сказати, чому цього варіянту не вибрано. Блаженніший рішив скласти подяку Архиєпископові Володимирові та дозволити позиції містоблюстителя вигаснути. Можливо, що це відбулося не в найбільш делікатний спосіб, і створилося в декого помилкове враження, що ніби то Блаженніший та його канцелярія нехтують Владикою Володимиром чи ставляться до його особи з непошаною. Якщо так, як пояснити вищезгаданий факт митрополичого апартаменту та дійсно шанобливої поведінки самого Блаженнішого та його канцлера і всіх працівників консисторії до Владики? А про це можу свідчити особисто.

Незаперечним фактом є те, що УГКЦерква на Україні конечно потребувала й далі потребує сильної консолідації, стабілізації, щоб ефективно відбудувати структури колосальної церковної організаційної сітки. Кожен із деканатів, а навіть деякі поодинокі парафії Львівської Архиепархії є більші від усіх діяспорних епархій. Ніде в світі немає паралелі між установами діяспори та величезною Церквою на Україні. Коли ще додати до цього загальні проблеми життя в післясовєтській Україні, то стає зовсім ясним, чому консолідація й стабілізація УГКЦеркви є преважливими справами. Виходячи з підпілля, при переході великих сотень парафій та колишніх русько-православних священиків, при великому фізичному знищені та серед бурі емоцій Церкві треба мати сильний та стабільний центральний уряд.

Такий уряд Блаженніший створив у св. Юрі. В оточенні Блаженнішого працює, яких сімдесят осіб різного походження: є довірені працівники з Риму, є колишні підпільні діячі, є ті, які перейшли до УГКЦ з Московської Патріярхії, є й ті, які може раніше не дуже цікавилися Церквою. Одне слово, є зарепрезентована ціла дійсність сьогоднішньої Церкви в Україні.

Хтось може спитатися: а де в цій структурі знаходять собі місце ті Владики, які так безстрашно, й свято провадили Церквою в підпіллі. Саме це питання розв'язується. Добре було б, щоб в порозумінні з Владикою Володимиром Стернюком знайти конкретні й важливі відповідальності для цього заслуженого Архипастиря-Ісповідника, які доказали б раз назавжди, що вигасання уряду містоблюстителя це в ніякому разі не якась непошана до особи Владики. Такі розмови вже ведуться в св. Юрі. Я особисто хотів би бачити Владику Архиєпископа Володимира частіше в ролі проповідника, бо до нього він має особливий дар, а коли Владика Володимир відправляє Архиєрейські Служби відчувається його особливу харизму й благочестя нашого східнього обряду стає могутнім засобом голошення св. Євангелія. Дай Боже, щоб здоров'я у Владики Ісповідника було таке, яке уможливило б публічне використання його превеликого морального авторитету. На жаль, погане здоров'я обмежує можливості дії другого Ісповідника Владики Филимона Курчаби. Молодий Кир Юліян Вороновський тепер став ректором Львівської Духовної Семінарії, де виховує понад 330 майбутніх священиків. Владика Михаїл Сабрига не живе у Львові, бо працює в Тернопільській області, де ще не так світло встеляються шляхи УГКЦ. Багато зроблено, але багато ще є труднощів.

Нелегко перейти з підпілля у велетенську організаційну структуру. Сильні емоції — це водночас чи не найбільша сила й найбільша слабість українського народу. Ця емоційність серед людей і духовенства не легко вкладається в рамки упорядкованої структури. Але структура та порядок конечні, бо без них постають страшні надужиття. Серед непорядку стають можливими акти насильства в Церкві, міжконфесійні конфлікти, й те все, що так згіршує та дивує посторонніх. Ще Слуга Божий Митрополит Андрей нарікав, що в нашій Церкві замало пошани до порядку, законів, солідної структури.

Мушу ствердити, що те, що зроблено за кілька коротких місяців від приїзду Блаженнішого до Львова — це прямо надзвичайний осяг. Очевидно, що воно будується на мудрих основах, що їх встановили Владика Володимир Стернюк зі своїми Владиками і дорадниками. При вмілій та дійсно духовній, християнській адміністрації о. канцлера д-ра Івана Дацька та його співробітників консисторія веде працю дуже позитивно.

Продовження буде.

Арґентина визнала незалежність України

Коли стало наближатися 1-ше грудня, а вісті з України вселяли надію, що вислід референдуму буде позитивний, на засіданні Управи УЦР було вирішено ще раз звернутися до арґентинського уряду у справі визнання української держави. З тим наміром голова Управи д-р Михайло Василик відвідав Єпископа Андрія Сапеляка, який з огляду на те, що тутешній уряд визнає Католицьку Церкву як державну інституцію, належить до дипломатичного корпусу, щоб порадитися з ним відносно заходів, які треба зробити у справі визнання арґентинським урядом незалежної України. Єпископ обіцяв розвідати це у своїх знайомих в міністерстві закордонних справ.

Президент Арґентини Менем приймає українську делеґацію.

Кілька днів після цієї розмови міністерство призначило побачення з директором відділу Східньої Европи. Тоді голова підготовив відповідний меморандум, додав потрібні прилоги, повідомив про візиту голову Ради УЦР Богдана Коваля, і втрійку з Єпископом пішли до міністерства. Сама візита пройшла у дуже приязній атмосфері. Виявилося, що директор був дуже добре ознайомлений з українською справою. Він обіцяв зробити все, що в його силі, але при тому зазначив, що багато залежатиме від деяких факторів, зокрема від міжнародної ситуації.

Вміжчасі Управа УЦР вирішила скликати в четвер, 5-го грудня, маніфестацію для підтримки незалежности України і публічно вимагати її визнання арґентинським урядом, надіючись, як було сказано, на позитивний вислід референдуму. 23-го листопада скликано засідання Управи УЦР і голів усіх товариств, що до неї входять, де обговорено пропозицію скликання маніфестації, а також справу поміщення в арґентинській пресі відкритого листа з привітом та з заявою підтримки української держави. Присутні схвалили ці пропозиції і відразу приступили до проведення збірки потрібних фондів. Дуже позитивний вплив на хід нарад мала присутність членів театру „Не Журись", який якраз перебував тут на гастролях, а також однієї міської депутатки (всі зі Львова).

День перед маніфестацією з міністерства повідомили, що існує можливість, що президент Арґентини прийме делеґацію української громади. Хоч ще не знати чи і коли це станеться, то на всякий випадок просять подати поіменний склад делеґації, не більше вісім осіб. Це було негайно зроблено. В складі делеґації подано сім членів Управи УЦР і Єпископа як члена дипломатичного корпусу.

5-го грудня люди почали сходитися перед палатою парляменту, де о 7-ій годині мала починатися маніфестація. Десять хвилин перед 7-ою прийшов післанець з міністерства закордонних справ і запрошенням для делеґації прибути негайно до будинку уряду, де зустрів її міністер закордонних справ і сказав, що зараз буде авдієнція у президента Менема. І дійсно, за кілька хвилин делеґацію покликали до залі президента. Президент Менем підійшов і привітався з кожним зокрема, став з усіми до спільної знимки, а відтак сказав, що кожний народ має право на сомовизначення, а в тому й український, і що він дуже радо повторить акт визнання, доконаний колишнім його попередником президентом Іріґоженом. Але тому що арґентинський народ високо цінить українську громаду в Арґентині, він хоче підписати належний докумен (лист до президента Л. Кравчука) у присутності представників української громади. Відтак підписав листа до Президента України, а для української громади підписав і передав копію.

Повернувши з копією до маніфестантів, які чекали на площі перед парляментом, голова УЦР відчитав його під гучні оплески й овацію присутніх, а відтак виголосив ще промову. Потім були ще різні заяви й привіти, а на закінчення театральна група „Не Журись" виконала молитву „Отче наш". Це був дійсно великий історичний день для українських поселенців в Арґентині.

М. В.

ПРОСЯТЬ ВИПРАВИТИ

У розмові з „Друзями Харкова" в числі 9 „Свободи" з 15-го січня подано, що місто Сінсіннаті, що є дружнім містом Харкова, допомагає російському, а не українському Харкові. Д-р Зіновій Мельник, що є президентом проєкту споріднених міст в Сінсіннаті, спростовує, що саме цей проєкт вже досі незвичайно багато зробив для виміни досвідом і для добра українців. Делеґації Харкова побували вже декілька разів у Сінсіннаті і звідсіля іде постійна допомога українському Харкові у різних ділянках. Останньо у вересні 1991 року була в Сінсіннаті делеґація Харкова на довгій конференції у справах допомоги на культурному, українському відтинку.

Проф. Юрій Шевельов просить виправити, що прізвище його колеги має бути Муромцев, а не Муравцев, а музей находиться на вулиці Фрунзе.

ТІЛЬКИ ФОТОГРАФУВАЛА

У розповіді Уляни Мазуркевич п. н. „В своїй хаті своя правда і сила і воля" (друга частина, „Свобода" з 10-го січня) на першому фото є тільки У. Мазуркевич, а обидва фото світлила Лариса Кривуша. — Ред.

ВІДБУЛАСЯ 30-ТА ПЛАСТОВА ОРЛИКІЯДА

Кожного листопада, протягом уже 30-ти років, з'їздяться до ЗСА пластові юначки і юнаки з усіх усюдів, щоб спільно змагатися у Пластовій Орликіяді, яка кожного року проходить під іншим кличем, але все під проводом тих самих двох пластових куренів, що її започаткували, — т. зв. „Орликівців" із куренів УСП і УПС ім. Григора Орлика.

Ці пластові Орликіяди стали одним із найбільш популярних з'їздів пластової молоді із терену ЗСА, а часто гостями є також „загони" юнацької молоді зі східньої Канади.

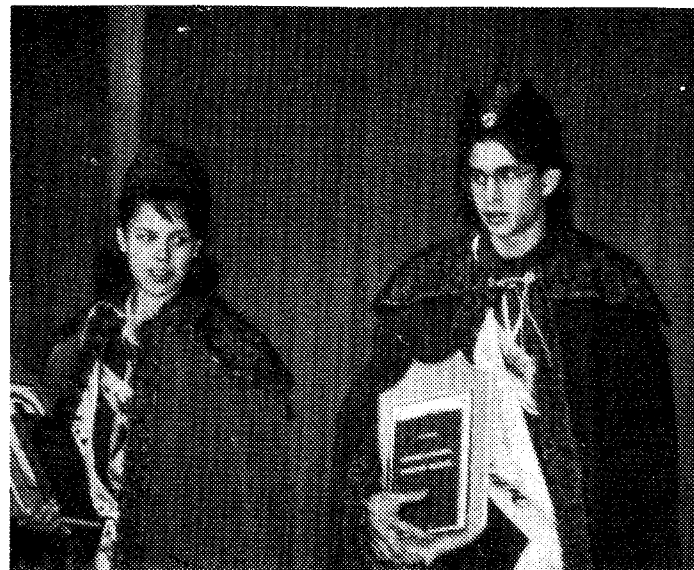

Гетьманівна пл. вірл. Т. Кость і пл. скоб. К. Савицький гетьманич зі своїми нагородами

3-ій Курінь УПЮ ім. г. І. Мазепи, що здобув перше місце на 30-ій Орликіяді

Експонат куреня УПЮ-ок ім. кн. Ольги з Клівленду, що здобув перше місце на 30-ій Орликіяді

Вже кільканадцять років гостинна. Союзівка відкрила широко свої брами для пластунів, що на два дні другого тижня листопада займають її приміщення та відбувають свої змагання у великій залі „Веселки". Так було і цього року, коли на цю ювілейну Орликіяду зібралося понад 200 пластунів з усіх частин ЗСА, навіть із делеґацією з далекого Чикаґо, де на кошти дорогої подорожі юначки довго збирали пластовий заробіток. Святочне відкриття 30-ої Орикіяди, яка проходила під кличем Києва — столиці України, відбулося в присутності провідників Орликіяди із курінним куреня УПС і організатором Орликіяд пл. сен. Миколою Курчаком, голови Головної Пластової Булави пл. сен. Ореста Гаврилюка, голови Крайової Пластової Старшини пл. сен. Ольги Кузьмович і крайових комендантів ст. пл. Христі Санторе і Левка Голубця.

До змагу стало 17 юнацьких загонів, які спершу підготовили на виставку свої мистецькі експонати, а відтак вивели окремі точки на сцені та відповідали на питання на тему історії Києва. В більшості були вони добре підготовані до цих завдань, а вже особливо дбайливі були експонати, що вказували на пильну над ними працю.

Після цілоденних змагань, увечорі відбулася для відпруження юнацтва відповідна для них вечірка під опікою виховників. Вранці у неділю, 10-го листопада, усі учасники Орликіяди і пластові провідники взяли участь у Службі Божій, яку із відповідною проповіддю о. Еміля Шараневича вислухали набожно пластуни в УКЦ ім. Святої Трійці.

Ще раз зібралися всі у великій залі „Веселки", щоб з цікавістю вислухати іспитів, що їх проходили кандидати на гетьманича і гетьманівну — найбільше відзначення для юнацтва, яке відбувається в часі Орликіяди. У висліді того змагу гетьманівною спеціяльна комісія обрала пл. вірл. Таню Кость з 28-го Куреня УПЮ-ок ім. княгині Ольги з Клівленду, а гетьманичем став пл. скоб Коля Савицький, курінний 3-го Куреня ім. Гетьмана Івана Мазепи з Ню Йорку, що третій рік за порядком здобуває перші місця на Орликіяді.

В експонатах перше місце признано юначкам із Клівленду за експонат „Київ — вчора, сьогодні і завтра" друге дістали юначки із Чикаґо, а третє юнаки із 3-го куреня в Ню Йорку.

В загальному перше місце серед юначок здобув 28-ий курінь ім. кн. Ольги з Клівленду, а в юнаків — 3-ій курінь ім. г. Івана Мазепи з Ню Йорку, другі місця здобули юнаки з Клівленду і юначки з Чикаґо, а третє — юнаки з Дітройту і юначки з Пассейку.

Першунів проголошено на закінчення 30-ої Орликіяди та вручено їм відповідні нагороди і грамоти. На святочному закритті до юнацтва промовляли коротко курінний куреня ім. Г. Орлика пл. сен. М. Корчак, голова ГПБулави пл. сен. О. Гаврилюк і голова КПС пл. сен. О. Кузьмович. Відповідну молитву і слово до пластунів виголосив парох УКЦ св. Тройці в Керґонксоні о. Василь Бучик.

Пластова молодь роз'їхалася по домівках повна нових переживань, одні горді із своїх успіхів, а другі з надією, що здобудуть перші місця в наступному році.

О. К.

„Ялинка" у Бавнд Бруку

Учні української школи при церкві-пам'ятнику св. Андрія у Бавнд Бруку, які взяли участь у різдвяній „Ялинці".

Українська школа при церкві-пам'ятнику св. Андрія влаштувала „Ялинку" у неділю 12-го січня.

Перед програмою більшість учнів школи були присутні у залі, де їх гостили варениками, содою і солодким. Заля була повна — прийшли батьки, приятелі учнів. Перед початком програми люди слухали українські коляди, що передавали через голосники у залі.

Програма розпочалася о 1-ій годині по полудні виконанням коляди „Бог предвічний", яку заспівали учні. Після того директорка школи Христя Сизоненко привітала присутніх з святом Різдва Христового і побажала всім щастя і здоров'я у новому році. Решта програми складалася з різдвяних коляд і віршів у виконанні учнів школи.

При кінці програми діти мали несподіванку, коли почули голосно „Ю-Го-Го" з залі. Це був Санта Клос, вбраний у червоний костюм, і з білими вусами, з великою торбою, повною дарунків для дітей. Санта роздав усім подарунки і так весело закінчилася програма.

Батьківський комітет складає щиру подяку всім учителям, які підготували цю програму, і всім виконавцям. Також щиро дякує всім батькам, які дуже помогли своєю працею.

Юрко Міщенко

Сибірська капеля бандуристів

Мав я надзвичайно цікаву розмову з концертмайстром Богданом Жеплинським на теми кобзарства.

Шлях українських кобзарів — шлях драматичний, сповнений тяжких випробувань. Вороги розуміли, яку значну ролю у національно-визвольній боротьбі українського народу відігравали кобзарі. Які події і факти варті того, щоб їх тут згадати?

Перегортаючи сторінки „Коденської книги", в якій зфіксовано допити учасників Коліївського повстання 1768 року, ви звернете увагу, що книга ця писана людською кров'ю і слізьми. Врятував її від знищення видатний український вчений М. О. Максимович. Козаків-повстанців в нелюдський спосіб катували. Скарали на смерть і трьох кобзарів — учасників Коліївщини: Прокопа Скрягу, Василя Варченка і Михайла Сокового за те, що гайдамакам на бандурах грали. Про згаданих кобзарів у „Коденській книзі" на стор. 497 записано: „Прокіп Скряга, бандурист з Остапова... Цей мусить бути обезголовлений" (2 січня 1770 року). На стор. 499 читаємо про кобзаря Василя Варченка, який також був страчений 26-го січня 1770 року за те, що грав на бандурі для гайдамаків. Французький учений-історик Альфред Рамбо писав: „Уряд польський добре знав, що робив, переслідуючи кобзарів, бо їхні пісні і думи вселяли свідомість в українські серця."

Кобзарі за царату зазнавали значних утисків і переслідувань: їх били, розбивали їх бандури, проганяли з ярмарків, інколи забирали до в'язниці. Український художник П. Мартинович твердить, що знаменитий кобзар Федір Холодний 14-го серпня 1885 року за його думи був засланий у Бахмацьку тюрму. Кобзар Петро Ткаченко, який розповсюджував листівки підпільних організацій, ховаючи їх в бандурі, був заарештований. Дуже часто поліція розбивала бандури просто на вулиці до вуличних стовпів. Кобзарів били і кидали у холодні в'язниці.

Відомий священик-кобзар Степан Пасюга розповідав, що в 1913 році поліція його побила, бандуру розбила, а його ув'язнила. У біографії відомого кобзаря Григорія Кожушка докладно розповідається про знущання над ним поліцаїв.

Кобзарі та лірники, доведені до відчаю за часів панщини, мстилися за зло. Павло Стойко розповідав, як лірник-лакей у змові зі слугою вбили графа Голиєвського.

Більшовицька влада ще більше боялася бандуристів. Не так давно в газеті „Ню Йорк Таймс" було вміщено спомини композитора Дмитра Шостаковича про те, як більшовики заманили начебто на збори понад 200 кобзарів, а тоді вивезли їх за місто і всіх розстріляли. Автор назвав ту масакру невинних народних співців найбільш жорстокою розправою за все своє життя.

Пізніше більшовики змінили свою тактику і почали використовувати кобзарів для своїх цілей. Вони змушували бандуристів співати і грати на бандурах про щасливе життя під сталінським ярмом, про „видатних" доярок і свинарок.

Переглядаючи сторінки новітньої історії кобзарського мистецтва, ми переконаємось, що не тільки наші відвічні вороги боялись нашого історичного інструменту, який кликав до опору супроти різних наїзників, але новітні поневолювачі — німці робили те саме. Під час Другої світової війни в рядах УПА згинув в той час найбільш відомий бандурист-віртуоз і майстер бандури Кость Місевич. Він з бандурою в руках часто відвідував упівців по криївках, підсилював їх дух граючи на бандурі. Одного разу, коли німці несподівано наскочили на криївку, щоб не датися живинм перерізав собі бритвою горло. Гітлерівці, до краю розлючені, побили бандуру на дрібні кусочки, відтак спалили його хату в його рідному селі.

В Києві вони розстріляли відомого бандуриста Телігу і його дружину".

Розповів Богдан Жеплинський також про початки Сибірської Капелі. „1950 рік у Львові починався таємничо і тривожно. Кожного дня когось без найменших підстав викликали на допити, арештовували. Відбувались масові депортації на Сибір. Я і мій брат Роман були тоді студентами хеміко-технологічного факультету. Грати на бандурі я і мій брат вчилися в Юрія Сінґалевича, а після його траґічної смерти — в його дружини Наталки. Відтак удосконалювали гру в Олега Гасюка, якого в 1949 році підступно арештували. Тоді Капелю перебрав другий студент Ю. Сінґалевича, Михайло Табінський, якого наприкінці того року також не стало.

Позбавлені керівників, бандуристи почували себе тривожно. Не один із них мені казав: „Тепер, Богдане, на тебе черга". В траґічний для мене квітневий вечір 1950 року я готувався до іспиту. Було вже пізно. Брат мій, Роман, вже спав. Раптом у хату ввірвалось 7 здорованів, мене арештували і сказали, що можу взяти із собою лиш те, що зможу нести. Те саме зробили з братом. З собою ми взяли бандури. Нас і інших автами відвезли до тюрми на Замарситинові. Серед депортованих були також старі і діти. Під стіною наподалік від нас сиділа Наталка Сінґалевич, дружина Юрія.

В тюрмі було багато іншої молоді: студенти різних інститутів, а також учні середніх шкіл. Нас просили заграти на бандурах. Спочатку нам не дозволяли, але потім сказали: „Нє особєнно громко!". Починали історичними піснями і думами, але коли всі почали плакати, перейшли на жартівливі. Всім найбільше подобалась жартівлива пісня „Горобчики". Згодом мене і брата назвали горобчиками. Пізніше до нас прилучилась Наталка Сінґалевич, яка також взяла із собою бандуру. Наприкінці травня усіх нас в закритих „чорних воронах" перевезено і запхано в заґратовані грати вагонів та під охороною озброєних вартових вивезено із Львова. Дорога була далека і знов в пригоді ставали нам бандури.

Тимчасово вивантажено нас на станції Асіно в Томській області і розміщено у старих дерев'яних бараках. Нам сказали, що тут ми будемо „на вєчно". Але після певного „карантинного часу" нас завантажили на баржі і повезли по ріці далі. Через два дні баржі причалили до безлюдного берега ріки Чулим і ми опинилися у глухій тайзі. Невдовзі на підводах прибули „покупці живого товару". Порозвозили нас по невеличких селищах — Туйла та Тайга.

Всі ми мусили працювати по 12 годин щодня на каторжних лісозаготівельних роботах. Деякі будували бараки. Незабаром довкола нас виросло нове поселення засланих, яке ми назвали по-кобзарськи: „Торба". Бо й справді жили ми голодні й холодні, відірвані від світу, неначе в якійсь темній торбі. Ми рубали ліс і відтягували його до річки."

Невже за таких обставин можна було думати про бандуру і пісню?

Саме рідна пісня нас рятувала. І не тільки нас. Наша гра на бандурах, а мали ми їх тоді вже 10, викликала величезне захоплення серед литовців, латишів, естонців, німців, румунів і поляків. Завдяки Ю. Сінґалевичеві, який навчив мене робити бандури у Львові, зібрали бажаючих і почали майструвати нові інструменти. Нам почали помагати „майстри на всі руки". До гурту прилучились і виготовили собі бандури брати Іван та Гриць Сірські. Обидва вони також добре співали. Я, пані Сінґалевич і мій брат почали вчити на бандурі. Закипіла робота і незабаром ми дали перші імпровізовані виступи. До нас прилучились брати Сірські, Ірина Монастирська, Галя Хміль, Марійка Цимбала, Степан Білий, Михайло Довбуш, Нестор Зубко та Ярослав Москва."

Цікаво, як проходили у засланні релігійні свята?

„В усі більші свята та в деякі неділі в підпільній землянці відправляв о. Богдан Сенета. Всі взаємно собі допомагали, потішали одно одних, мріяли про повернення на Україну. Зродилось чимало нових пісень. В одній пісні співали:

„А торба ця наша неначе мішок,
зав'язана зверху ще й на шнурок,
Але надія в нас є міцна,
Що торба з слабенького полотна,
Що все минеться і торба порветься
Аж до дна!
Тоді відітхнемо, за руки візьмемось,
І всі станцюємо гопака!"

Чи брали участь в концертах поза селищем?

„Так. Одного разу ми були учасниками обласного огляду художньої самодіяльности Томської области. Виступали там як Торбанська капеля бандуристів і завоювали призове місце. Про наш виступ є навіть згадка „В очєркє історії города Томска". Ми там були вдягнені в мальовничі українські строї, а виступали під дзвінкі звуки саморобних бандур. Молоді самодіяльні кобзарі — бандуристи душевно співали безсмертні українські пісні. Захоплені глядачі не жаліли долонь для оплесків. Томичі допитувалися „Откуда взялісь у нас еті красівиє украінскіє дєвушкі і рєбята?" Ніхто з них не здогадувався, що це були люди, безпідставно і насильно депортовані зі Львова і запроторені в Сибірську глухомань, де тяжко працювали, рубаючи ліс. Після концерту бандуристи з тяжкими думами та болем вертали в тайгу. Їм ввижались рідні краї, воля..."

Що ж було потім?

„В 1990 році, в сорокоріччя масових репресій і депортацій, у Львові проходив з'їзд колишніх вигнанців в Томську область. З'їхалися давні товариші, збратані спільною недолею, серед них і учасники Сибірської капелі бандуристів з селища Торба. Але тепер вже під блакитно-жовтим прапором лунали створені учасниками Сибірської Капелі бандуристів пісні. Нескорені українські пісні".

М. Чорний-Досінчук

Сибірська капеля бандуристів. Зліва: Роман Жеплинський, Іван Сірський, Ірина Монастирська, Наталка Сінґалевич, Гриць Сірський, Богдан Жеплинський

70-ЛІТТЯ 1-ГО ВІДДІЛУ СУА

1-ий Відділ СУА в Ню Йорку відзначив 70-ліття свого існування. Це був довгий і тяжкий шлях, бо не раз доводилось переборювати труднощі економічного і політичного характеру. Лише завдяки наполегливості провідниць і членок Відділові вдалося перебороти перешкоди і сьогодні він займає одне із передових місць в Союзі Українок Америки.

Для відсвяткування 70-літнього ювілею влаштовано святочний полуденок з участю громади та членок СУА, що відбувся 27-го жовтня 1991 року в Домі Українського Визвольного Фронту в Ню Йорку. Серед запрошених були о. Патрикій Пащак, парох церкви св. Юра, Головна і Окружна Управи, Відділи СУА та представники організацій. Після відкриття та привітання слідувала святочна доповідь культурно-освітньої референтки Іванни Мачай. Вона подала докладну аналізу діяльности 1-го Відділу за 70 років.

Історія 1-го Відділу тісно пов'язана з постанням СУА на терені Америки. Прибуття після Першої світової війни нових еміґрантів вимагало певної організованости, щоб себе зберегти і не розплистись в чужому оточенні. Цією справою зайнялася Марія Скубова. Вона організувала в 1921 році на терені Ню Йорку Українську Жіночу Громаду, яка з постанням Союзу Українок Америки в 1925 році стала його членом як 1-ий Відділ.

Молоді жінки без спеціяльного досвіду і вишколу у громадській праці піднялися до великого діла. Запорукою їх успіхів були принципи: любов до рідного краю, релігійна толерантність та понадпартійність у діях. Під енерґійним керівництвом голови Стефанії Абрагамовської - Грицко Відділ брав участь у різних акціях: допомагав українським інвалідам, потерпілим в Галичині від повені, протестував проти пацифікації в Польщі та проти Москви у зв'язку з створеним голодом на Україні в тридцятих роках.

Економічна криза в Америці сповільнила працю Відділу та ненадовго, бо вже з вибухом Другої світової війни Відділ включився у харитативну працю допомоги полоненим, інвалідам, скитальцям та їх сім'ям в Европі. Під проводом голови Клавдії Олесницької Відділ активізується у праці Американського Червоного Хреста, щоб помогти українцям в американській армії. Ініціятива членки Відділу Катерини Пелешок була зреалізована у створенні Американсько-Українського Допомогового Комітету, у якому Іванна Бенцаль працювала протягом 17 років, рівночасно очолюючи Окружну Управу СУА. З великою посвятою у переселенчій акції працювали членки Відділу Катерина Пелешок, Іванна Бенцаль і Евстахія Захарчук.

З приїздом нових поселенців до Америки після Другої світової війни поповнилися ряди членок. Прийшли нові ідеї і новий запал до праці. Більше уваги присвячувалося, крім харитативно - суспільної, культ-освітній, виховній ділянці і зовнішніх зв'язків. Скеровується увагу на виховання молодого покоління, щоб зберегло рідну мову й ідентичність. Грошеві пожертви йдуть на будову школи і церкви св. Юра, пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашінґтоні, Лесі Українки у Клівленді, на монастир у Ґленкові, Гарвардський проєкт і на літні табори для молодечих організацій Пласту і СУМА. На сходинах проводиться культосвітня праця за посередництвом доповідей на історичні теми, запрошується прелеґентів з наукового світу, висвітлюються прозірки зі славного минулого.

Розуміючи вагу і значення Українського Музею, Відділ став його членом і спонсором і з 55 членами з вплатою 5,500 дол. Членки дарують багато мистецьких речей для крамнички, відбувають дижури і беруть участь у збіркових акціях Музею. Кінець 70-их і 80-ті роки позначуються великим розмахом у харитативній і суспільній ділянці. Допомога в посилках з одежею, книжками, журналами „Наше Життя" і ліками йде до Бразилії, Арґентини, Югославії, Польщі і України. Щороку відходить 25 — 30 посилок на суму 2000 дол. З цієї допомоги користають два старечі доми і сиротинець в Бразилії і бабуся в Празі. Членки відвідують хворих і старечі доми, з нагоди свят приносять їм подарунки. Кожного року для випускників школи св. Юра Відділ дарує одну стипендію. Від 1983 р. Відділ включився у стипендійну акцію і має свій стипендійний фонд, створений із добровільних пожертв членок. На цю акцію видано 6,450 дол. Рік 1986 позначився великою трагедією для населення України — катастрофою в Чорнобилі. Відділ бере активну участь у збірковій акції на медичну допомогу для дітей — жертв Чорнобиля. На цю ціль зібрано понад 5,000 дол. Нав'язуються контакти з рідним краєм, зокрема із Союзом Українок у Тернополі і Долині, де вислано безплатно 16 журналів „Нашого Життя".

Відділ дружньо співпрацює з Централею та Окружною Управою СУА, вплачує всі зобов'язання. Має 100-відсоткову передплату журналу „Наше Життя". Членки брали участь у Конґресі СФУЖО і Об'єднаного Комітету Українських Організацій Ню Йорку, бере участь у всіх його імпрезах. На широку суспільно-харитативну акцію Відділу джерелом прибутків є щорічні базари та добровільні датки членок. Нині Відділ нараховує 90 членок. За зразкову працю Відділ був нагороджений на Конвенціях СУА.

Протягом 70-літнлього існування Відділ очолювало 15 членок. Активними до сьогодні є Оля Сливка — почесна членка Відділу, Леся Ґой — колишня голова Округи і почесна голова Відділу і діюча голова, Лідія Маґун — почесна членка Округи. Першою з нової еміґрації, що увійшла в 1950 р. до 1-го Відділу, є почесна членка Катерина Папуга, активна як член Управи Відділу. 30 років працювала з відзначенням в Окружній Управі.

Так Українська Жіноча Громада і 1-ий Відділ дали початок організації жіноцтва в Америці і увійдуть в історію як основник Союзу Українок Америки.

Після доповіді і відчитання привітів засіли до святочного полуденку. Отець П. Пащак та представники організацій у своїх коротких виступах вітали Відділ за його корисну працю для української громади. Відтак представниця Головної Управи Оля Гнатейко і голова Округи Надія Савчук, висловивши признання 1-му Відділові за його довголітній вклад праці у розбудову та розвиток Союзу Українок, вручили голові Лідії Магун почесні грамоти.

Слідувала мистецька частина ювілейної програми, учасниками якої були відома співачка Лариса Маґун-Гурин, донечка Лариска Гурин і Наталія Мітрінґа, яка віддеклямувала свій вірш „Не марніти на чужині". Усі точки були нагороджені рясними оплесками і квітами як вияв признання.

Звичайно з нагоди важливих подій у Відділі відзначають заслуги членок. Іванна Мачай, яка на пості культурно-освітньої референтки довгі роки працювала корисно для Відділу, одержала почесну грамоту, а референткам суспільної опіки Еві Гарайді і Софії Вацик та господарським референткам Олі Кузьмин і Анні Кусьнірчук за їхню довголітню працю уділено признання. В кінцевому слові голова Відділу Лідія Маґун подякувала усім за участь в ювілеї, за численні привіти, за виконання мистецької програми. Відспіванням гимну Союзу Українок закінчено святочний ювілейний полуденок.

Роздумуючи про минуле, приємно, що наш 70-літній ювілей припадає якраз на час великого зрушення на рідних землях, де народ постав до творення самостійного життя, проголосивши незалежність України. Це повинно спонукати жіночі організації до більш скоординованої праці для добра вільної України і її народу.

Марія Мотиль

Св. Миколай відвідав 214-ий Відділ „Чорноморську Січ"

Св. Миколай серед дітвори в Нюарку

В суботу, 14-го грудня 1991 року, в залі УСВТ „Чорноморська Січ", 214-ий Відділ УНС „Ч. Січі" влаштував свято-миколаївську зустріч для дітей членів Відділу та їх друзів.

Омелян Твардовський, заступник секретаря 214-го Відділу, та Роман Пиндус, голова Окружного Комітету Нюарк, Н. Дж., привітали родичів, дітей та гостей. Р. Пиндус також передав присутнім привіт від повітового уряду Ессекс. Марійка Бокало, керівник програми свята, представила дітей, які розказували і читали ряд віршів, базованих на свято-миколаївській тематиці. Діти вміло виконали програму і за це належиться їм і М. Бакало признання.

Юначки Оксана Поливода, Христя Ґудзій, Дануся Луків, Наталя Гординська гарно виконали деклямації і рецитації, а янголики, Наталя Гординська і Дануся Луків досконало вив'язалися із своїх роль як помічники Св. Миколая. До співу „О хто, хто Миколая любить?" Св. Миколай прибув, поучав дітей, пригадуючи їм, що діти в Україні тепер потребують їхньої помочі. При допомозі ангелів Св. Миколай роздав дітям дарунки.

Присутнім також серед гостей був Андрій Воробець, координатор братської діяльности в УНС. Він приготовив кіоск з інформативними матеріялами про УНС та про членство в УНСоюзі.

Крім забавок, кожна дитина отримала примірник найновішого числа журналу „Веселка", як подарунок від Батька-Союзу. Понад 60 гостей брало участь, понад 30 з яких були діти. Особлива подяка належить Славі Гординській та Ірці Ґудзий за смачну перекуску.

Відзначення Дня Незалежности в Ню Бритен

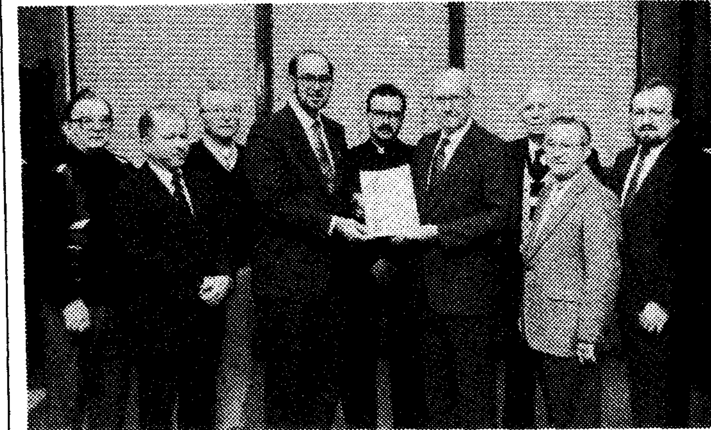

Українська громада в Ню Бритен Конн., помянула 74-ту річницю проголошення української державности актом Четвертого Універсалу 22-го січня 1918 року, яка була опісля поневолена червоною Москвою, та рівнож вшанувала акти української державности, проголошеної 24-го серпня 1991 року, яка була потверджена українським народом 1-го грудня минулого року. На фото: посадник міста передає проклямацію голові місцевого відділу УККА в присутності таких організацій (зліва): Е. Престаш від Українсько-Американських Ветеранів, Е. Мельник від Українсько Горожанського Клюбу, В. Котик від Української Православної Ліґи, Д. Дефронзо, посадник міста, о. К. Анґілов, парох української католицької церкви, В. Ґлова від відділу УККА, А. Тилько від 254-го Відділу УНС, С. Перун від української католицької церкви і А. Платош, радник міста.

ВЖЕ МИНУЛОГО ТИЖНЯ цілу Америку облетіла вістка про те, що нюйоркська крамниця Мейсі'с, відома далеко поза межами міста Ню Йорк „як найбільша у світі", має фінансові труднощі. Допомогти історичній крамниці зголосився нюйоркський міліонер Лоренс Тіш, але як виявилось його пропозиції допомоги не прийняла Рада директорів Мейсі'с. Натомість з понеділком, 27-го січня, адвокати і банкири крамниці Мейсі'с приготовили окремий фінансовий плян, конечний у випадку проголошення банкротства, що на думку аналітиків є невідкличним. Тоді долю Мейсі'с, кредиторів, постачальників і самого факту бути чи не бути вирішуватиме федеральний суддя.

Проєкт...

(Закінчення зі стор. 1)

Тому саме виник проєкт скромно, наразі, але послідовно, старатися про те, щоб студенти гуманітарних наук з України мали нагоду побувати в Гарварді і там пізнатий цей спосіб навчання, який їм досі не був відомий, а при тому на курсах україноэнавства, вивчити історію України, якої досі вони не мали нагоди пізнати у повній правді і ще вивчати її в поданні українських істориків Заходу в оточенні однолітків — українців.

Отже ініціатори фонду поставили собі тепер за ціль на найблищче літо зібрати стипендії принаймні для чотирьох до десяти українських студентів на те, щоб дати їм можливість студіювати на протязі двох місяців тут на американському континенті.

Коли питаємо гостей про конкретні потреби на такі стипендії то довідуємося, що обраховують вони суми одної стипендії на 2,600 дол., з тим, що університет не буде вимагати заплати за студії, а творці фонду надіються, що оплату дороги з України дістануть кандидати таки з фондів у Києві.

— Як будуть вибирати кандидатів на стипендії? — питаємо.

Нам вияснюють, що до цього є призначена окрема комісія з України зложена із трьох осіб. Передумовою зголошення є знання англійської мови, добрий поступ в науці, принаймеше два роки університетських студій і добре написаний есей. Розуміється, можуть бути кандидати з різних місцевостей та різних дисциплін гуманітарних наук як економіка, історія, філософія, політичні науки.

Д-р Б. Витвицький подає нам факти з розмов та обсервацій студентів гуманітарних наук в теперішній Україні та стверджує як інакший їхній спосіб думання і науки від американської університетської системи. Тому саме члени фонду уважають, що літні курси можуть бути найкращим переходом до зрозуміння елементарних різниць та їх поборення.

Ініціятори фонду підкреслюють, що вони починають скромно, але дуже ділово, і коли їхня акція знайде зрозуміння серед української спільноти, тоді можна буде її поширити. Вони надіються незабаром здобути звільнення від податків і вже внесли в тому напрямі відповідне подання.

Наразі просять тих, що думають їхніми категоріями, як з малого діла можна дійти до великого, щоб висилали свої пожертви на адресу О.Тритяк 25 Bowdoin St., Maplewood, N.J. 07040.

На закінчення д-р Б. Витвицький пригадує, що саме таким способом стипендій Китай сотками висилає своїх студентів до ЗСА на науку. Але, як каже він, до того рівня нам ще дуже далеко. Треба розпочинати від малого...

СНД...

(Закінчення зі стор. 2)

Є ще один немаловажний аргумент щодо цього: становище „федерованих автономних республік" Росії, що їх ані Ґорбачову, ані Єльцинові, ані співтворцям нового комонвелту покищо не снилося прийматн, як партнерів цієї Співдружности.

Як сказано, всіх цих федерованих автономних республік у Росії є 16. Ось декілька з них із окремими територіями й виразно витокменим населенням: Татарська Автономна СС Республіка з трьома й півмільйонами населення, Киргизька з приблизно такою самою чисельністю, Бурятська з майже мільйоном бурятів, Кара-Калпакська з 904 тисячами, Чеченсько-Інгуська з півтора мільйоном, Якутська з 839 тисячами й інші.

Бразилійська „Праця" в ч. 46/1991 року слушно писала про цю справу таке: „Москалі твердять, що їх є 147 мільйонів. То тепер починають різні народи вимагати свободи та самостійности... Усі вони сьогодні домагаються, щоб москалі собі ішли долому, а вони будуть радитися. І то напевне краще попровадять своє життя, як під московським чоботом". Сказано коротко і ясно. Йдеться про евентуальне допущення цих республік до нового комонвелту на засадах рівноправности, як незалежних держав.

Адже ж і Британський комонвелт розвивався через повільне, поступове приймання колишніх домінній чи колоній „до товариства". Так, як справа поставлена в СНД у 1991 році, ніщо не стоїть на перешкоді збільшити число цієї Співдружности новими державами, що заявлять себе незалежними й охочими до співпраці. „Автономні" республіки Евразії мають усі об'єктивні дані до такого процесу суверенізації й комонвелтизації.

А до того часу вони, як і „неавтономні" народи „Російської федерації" залишається на статусі „кептів нейшенс" Росії не тільки через і в наслідок фактичного стану й об'єктивної дійсности, але й тому що Російська федерація перейняла атрибути й функції колишнього Совєтського Союзу, в цьому й сумну традицію поневолених народів. Деякі з них уже вільні, але не всі...

В Парижі...

(Закінчення зі стор. 1)

поясноюють це тим, що українці є більше патріотично наставлені та хочуть вертатися у свою столицю. А. Мокренко запевнив, що вони будуть випробовувати постановки українських опер та заохочувати композиторів до писання нових, бо на це є тепер причина — незалежність України.

Провідники цієї оперної групи розповідають про інфляцію та труднощі оплатити видатки чи платні для співаків і персоналу, і про непевне фінансове завтра, але, як запевняє Д. Гнатюк, із незалежністю стане все краще не лише для українців, що живуть в Україні, але також для росіян, що там живуть.

Обширна стаття із світлиною з постановки „Хованщини" є написана в дуже позитивному тоні для українців та для цього першого виступу їх на французькій землі, як чисто українського театру.

БАДАННЯ ОЧЕЙ

Ню Йорк. — Клюб Сеньйорів при Т-ві „Самопоміч" повідомляє, що тут у понеділок, 3-го лютого, о год. 10-ій ранку відбудеться бадання очей. Адреса „Самопомочі": 98 Друга авеню, Ню Йорк, Н. Й.

НЕ МЕНШ 150,000 ТАК званих понтійських греків залишать у найближчі роки республіки колишнього СССР і переїдуть до Греції на постійне проживання. Таку думку висловили спеціялісти Атенського інституту вивчення грецьких і европейських проблем після аналізи останніх подій в колишньому Совєтському Союзі і становища там грецької меншини.

У П'ЯТНИЦЮ, 24-ГО СІЧНЯ, секретар Державного департаменту Джеймс Бейкер зустрічався у Вашінгтоні з ізраїльським амбасадором Шовалем, щоби обговорити справу про вимогу Ізраїля на американські гарантії для позички в сумі 10 біл. дол. Згідно з твердженнями американських і ізраїльських офіційних чинників, мабуть тільки на яких 2 біл. дол. вдасться отримати згоду Конгресу. Аналітики твердять, що це в наслідок опитувань серед виборців, які відношенням чотири до одного висловилися проти надання 10 біл. дол. гарантій на позичку Ізраїлеві для поселення нових імігрантів з СССР на окупованих Ізраїлем територіях західнього побережжя ріки Йордан і смуги Гази.

СУД ЄРУСАЛИМУ ПРИСУДИВ муллі Валідові Дізі 108 дол. грошової кари за надто голосні заклики до молитви. Мулла, який раніше користувався власним голосом, вирішив озброєтися підсилювальною звуковою апаратурою потужністю 50 децибелів і влучив її в часи відпочинку, що й викликало протести з боку жидівських мешканців міста.

У ДЕВ'ЯТУ СУМНУ І НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ,
як з волі Божої відійшов у вічність
мій дорогий і ніколи незабутній
ЧОЛОВІК

бл. п. проф.

САМІЙЛО П. МУХИН

ПАНАХИДА

буде відправлена

у Торонто, Канада.

Спи спокійно, ти вічно будеш жити у моєму серці.

За спокій душі покійного просить про молитви

дружина МАРІЯ МУХИН

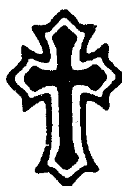

Ділимося сумною вісткою
з родиною, знайомими і приятелями,
що в понеділок, 27-го січня 1992 р. відійшла у вічність
на 71-му році життя
наша найдорожча
МАМА і СЕСТРА

бл. п.

ЮЛІЯ МАСНА

ПАНАХИДА — середа, 29-го січня 1992 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОН в четвер, 30-го січня, о год. 9:30 ранку в церкві св. Юра, а опісля на українськнй православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

У глибокому смутку:

донька — МАРТА
син — ЗЕНКО з дружиною СУЗЕН
сестра — ОЛЬГА
та ближча і дальша родина в Україні і Польщі

ПОДЯКА

Дня 18-го жовтня 1991 року з волі Всевишнього, несподівано відійшла у вічність на 58-му році життя
наша найдорожча і незабутня
ДРУЖИНА, МАМА і ДОНЬКА

бл. п.

МАРІЯ (МУШКА) ХОДНОВСЬКА

В нашому невимовному горю ми зазнали багато щирого відношення від наших рідних, приятелів, друзів і знайомих. Усім тим, які вшанували світлу пам'ять нашої улюбленої, за вислови співчуття особисто, листовно, телефонічно, за участь у похоронних відправах, за пожертви на святі Літургії і добродійні цілі, та за квіти, складаємо нашу сердечну подяку.

Зокрема щиро дякуємо Всечеснішому о. Франкові Шадякові з УКЦеркви св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., за відслуження Парастасу і Панахиди 21-го і 22-го жовтня 1991 р. та святої Літургії і похоронних відправ на українському православному цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж., як рівнож дякові Михайлові Стешчишинові, що своїм молитовно настроєвим співом звеличав жалібні відправи.

Сердечно дякуємо д-р. Мирославові Лабуньці за його зворушливо теплі спогади із шкільних часів гімназій в Траунштайні і Діллінґені, Німеччина, після Парастасу, та мґр. Теодорові Царикові за прощальні слова від шкільних товаришів над відкритою могилою покійної.

Моя особлива подяка адвокатові Несторові Олесницькому за його приятельські прислуги і поміч у найбільш критичні, повні великого болю хвилини в шпиталі зараз після втрати моєї найдорожчої дружини.

Наша окрема подяка Ірені й Осипові Голинським та Володимирові Величковському за переведення збірок під час і після похоронних відправ.

На прикінці ще раз складаємо щиру подяку всім, що прийшли віддати пошану бл. п. покійній, а нас потішити і розрадити в нашому горю. Хай Всевишній благословить вас своїми щедрими ласками.

Замість квітів в пам'ять покійної Мушки зложили на:

БОЖЕСТВЕННІ ЛІТУРГІЇ

Романа і Роман Пиндус, Катря і Володимир Володюки, Ларіса і Ярослав Музички, Анна і Андрій Підвербецькі, Галина Винників, Олександра Ощудляк, кузени з родинами в Торонто.

ФОНД ДІТЯМ ЧОРНОБИЛЯ

500.00 дол. — Нестор Ходновський;
по 250.00 дол. — Нестор Олесницький і фірма, разом; Таня і Михайло Рудзік, Тіна й Ігор Боровець, Іна Боровець-Сушко;
100.00 дол. — Христина і Тадей Недзельські;
70.00 дол. — Ґудрун і Вернер Матуш;
по 50.00 дол. — Марія і Роман Борковські, Марія і Сидір Тимяки, Міра і Роман Грабці, Володимир Паньків, Тереня і Ярема Ракочі, Христина Голубець;
по 25.00 дол. — Христя і Петро Ставничі, Марта Ставнича, Романа і Богдан Федасюки, Олександра Ощудляк, Володимира і Микола Кавки, Даяна Промотаріс;
по 20.00 дол. — Ярослава і Богдан Жеребецькі, Ірена й Осип Голинські, Люба і Орест Бойко, Ліда і Володимир Величковські, Христя і Андрій Храпливі, Марта і Брус Меккі, Люба і Володимир Клячко;
15.00 дол. — Ірена і Тома Екгарт;
по 10.00 дол. — Дорян Пизь, Розалія Сконґо.
Загальна сума .... 1,795.00 дол.

ФОНДУ РУХУ
(особлива збірка з приводу референдуму для затвердження акту Проголошення Самостійности України)

по 25.00 дол. — Ліда і Володимир Величковські, Роман Хаджай;
по 20.00 дол. — Марія і Мирослав Лабуньки, Таїса і Ярослав Турянські, Лев Коленський, Дарія Каранович, Лариса і Дмитро Пенцаки, Леся і Ярослав Ткачі, Рея і Петро Грицаки, Олена Мельничук;
по 10.00 дол. — Григорій Венке, Ірена й Осип Голинські.
Загальна сума .... 230.00 дол.

ПЛАСТОВА ФУНДАЦІЯ
(Нюарк/Ірвінґтон, Н. Дж.)

по 100.00 дол. — Марійка і Омелян Гельбік, Нестор Ходновський;
30.00 дол. — Оксана і Юрій Тритяки;
по 20.00 дол. — Віра і Борис Мицьо, Василь Гнатів.
Загальна сума .... 270.00 дол.

Всім жертводавцям складаємо нашу найщирішу подяку.

У безмежному смутку і жалю:

муж — НЕСТОР
донька — МОТРЯ з родиною
син — МАРКІЯН
батько — ЮРА ЯРЕМКЕВИЧ

В ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
мого дорогого і ніколи незабутнього
МУЖА

бл. п. інж.

ЯРОСЛАВА ДЯЧУНА

будуть відправлені

СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

в Чикаґо, Ілл.

в церкві свв. Володимира й Ольги
і в катедрі св. о. Миколая
10-го і 13-го лютого 1992 р.

Про молитви за спокій душі покійного просить

дружина АННА ДЯЧУН

З невимовним жалем повідомляємо
родину, приятелів і знайомих,
що 15-го січня 1992 р. по довгій і тяжкій недузі
з волі Всевишнього відійшов у вічність
на 73-му році життя
наш найдорожчий
МУЖ, ТАТО, ДІДО і БРАТ

бл. п. інж. лісник

Адам Марковський

уроджений 22-го лютого 1918 р. у Львові

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в українській католицькій церкві св. Михаїла.

Тлінні останки зложено на українському цвинтарі св. Михаїла у Балтиморі, Мд.

У безмежному смутку залишилися:

дружина — ЛІДА
син — ІВАН (НЮКО) з дружиною ДАНОЮ
внуки — АЛЕКСАНДЕР, НАТАША, СТЕФУНЯ і МИКОЛА
сестра — ІРЕНА ЯВОРСЬКА
та ближча і дальша родина

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Ділюся болючою і сумною вісткою
з приятелями, знайомими та рідними в Україні,
що з волі Всевишнього відійшов у вічність
11-го січня 1992 року в Денвері, Кол.
мій найдорожчий ЧОЛОВІК

бл. п. інж. екон.

ЛЕВ ЮСТИМОВИЧ БИКОВСЬКИЙ

нар. 10-го квітня 1895 року у с. Вільхівцях на Звиногодщині, Київщина в Україні.

ЗАУПОКІЙНА ЛІТІЯ відбулася 12-го січня в українській православній церкві св. Покрови в Денвері.

ПОХОРОННА ВІДПРАВА 14-го січня о год. 10-ій рано в каплиці Олінгер.

Похований на кладовищі Крави Гіл в українській православній дільниці.

Похоронні Служби Божі відправив Всч. о. Григорій Волковинський.

На схилку свого життя поікійний переживав щасливі хвилини Відродження Української Держави.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

У глибокому смутку

дружина МАРІЯ

ПОДЯКА

Тому рік, 11-го лютого 1991 року несподівано відійшов у Божу вічність
найдорожчий наш МУЖ і БАТЬКО

бл. п. д-р медицини

РОМАН ОСІНЧУК

Цією дорогою висловлюємо нашу найщирішу подяку усім тим, що в ці для нас болючі хвилини смутку були з нами і біля нас та висловили нам свої глибокі співчуття. Такий несподіваний відхід так сильно подіяв на нас, що було трудно прийти до себе та погодитися, що нашого найдорожчого немає між нами.

Почуваємось до милого обов'язку висловити нашу щиру подяку і вдячність о. Левові Ґолдейдові, ЧСВВ, парафії св. Юра, за відправлення похоронних обрядів у похоронному заведенні П. Яреми, відправлення заупокійної Служби Божої у церкві св. Юра, прощальне слово в імені парафії, за щирі молитви та теплі слова розради.

Також невимовно щиро дякуємо всім тим, що склали свої жертви на Служби Божі, за спокій душі покійного, тим, що склали свої щедрі пожертви у пам'ять покійного на різні українські цілі і тим, що склали квіти на домовину покійного. Не вичисляємо поіменно, бо не розпорджаємо відповідним поіменним списком.

Особливо складаємо щиру подяку всім тим, що виголосили прощальне слово після Панахиди, на цвинтарі, над могилою і під час поминок у Ґолідей Інн. Дякуємо пресовим органам „Свобода", „Патріярхат" й іншим за поміщення статтей про бл. п. Романа Осінчука та авторам цих статтей.

Ще і ще раз щиро дякуємо всім тим, що в ці для нас дуже болючі хвилини великого нашого смутку висловили нам свої співчуття, занесли щирі молитви за спокій душі покійного Романа і були в той час з нами.

Усім наше щире спаси Біг!

Дружина — ЛІДІЯ ОСІНЧУК
Дочка — ЮЛІЯНА ОСІНЧУК

У річницю смерти мого дорогого мужа д-ра Романа складаю 1000.00 долярів на Фонд Чорнобиля через Союз Українок Америки — Відділ 64-ий в Ню Йорку.

ЛІДІЯ ОСІНЧУК

Ділимося сумною вісткою
з родиною, приятелями і знайомими,
що 30-го грудня 1991 р. після важкої недуги,
на 76-му році життя в Денвер, Кол., відійшов у вічність
наш дорогий
МУЖ, БРАТ, ВУЙКО І СТРИЙКО

бл. п. інж.

Александер Андрій Лиско

ПАРАСТАС і ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА відправились з участю родини і численних друзів.

У глибокому смутку:

дружина — ҐІРО
сестра — ЛЮБА ПЕШНЬОВСЬКА з мужем ЗЕНОНОМ і дітьми ОЛЕГОМ і ІВАННОЮ
брат — МИХАЙЛО з родиною
брат — ЮРІЙ з родиною
і родина в Америці, Канаді й Україні

Просимо про молитви за душу покійного.

З глибоким смутком повідомляємо,
що в п'ятницю, 24-го січня ц. р. в селі Якубова Воля
к. Дрогобича, Україна, відійшла у вічність
наша дорога
МАМА, ТЕЩА, БАБУНЯ І ПРАБАБУНЯ

бл. п.

КАТЕРИНА КОБРИН

ур. СТЕЦУЛА

нар. 9-го травня 1903 р. в Якубовій Волі, похоронена 26-го січня 1992 р. з української греко-католицької церкви свв. Безср. Косми і Дам'яна на місцевому цвинтарі поруч могил дорогих їй покійників.

Покійна відбула довголітню каторгу в Пермській області кол. СССР, де і помер її покійний муж Олекса КОБРИН, суспільно-громадський діяч, кол. штабовий підстаршина УГА, учасник Чортківської офензиви і походу об'єднаних українських армій на Київ і активний член багатьох товариств і організацій. Місце його вічного спочинку знане лише Богу.

Покійна залишила в глибокому смутку в Україні наймолодшу дочку Любомиру з чоловіком Дмитром Мельником, синову-вдову Мілю (ур. Ільців), сестру Розалію (зам. Лисовець), дев'ятеро внуків і четверо правнуків, а також багато інших рідних.

Горем прибиті:

син — АТАНАС з дружиною КАТРУСЕЮ
внуки — ОЛЕСЬ-ЗЕНОН, АНДРІЙ-БОГДАН з дружиною ГАНУСЕЮ, МАРІЯ-ЛЮБА І ІГОР
правнуки — ГАЛИНКА І ЮРЧИК

Просимо про молитви за душу покійної.

У Ричмонді вшанували незалежність України

Українська громада Ричмонду, Вірджінія, відзначила день 1-го грудня — референдум в Україні, коли народ наш підтвердив прагнення до незалежности своєї держави.

Парох української католицької церкви св. Івана Хрестителя о. Тарас Лончина відправив Службу Божу в намірені українського народу. У своїй проповіді він звернувся до парафіян, щоб вони молилися і дякували Богові за те, що Україна звільнилася від гніту і поневолення і нарешті здобула довгождану незалежність.

Парафіяни в цей радісний для всіх нас день були одягнуті в українські строї і до глибини душі схвильовані подіями, що відбуваються тепер на Батьківщині.

Всі ми раді, що Україна іде по шляху демократії і незалежности. І цей шлях вибрав сам народ.

Григорій Приймак

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

В статті „Січневе свято в поезії Б.І. Антонича" в ч. 248 „Свободи" трапилися такі помилки: замість „Привітання життя" має бути „Три перстені", а замість „духовний" має бути „духовий". — Ред.

● РОЗШУКИ ●

ШУКАЮ РІДНИХ

мого дідуся, що перебувають в ЗСА. Вуйко мого діда — Черечін (можливо, Черечон) Олекса Петрович, уродж. в роках 1888-1890 в Гуті Старій (тепер Польща) і його жінка — Анна не живуть. Їхні діти: дочка — Анна, уродж. в роках 1907-1910, син — Черечін (можливо Черечон) Іван уродж. в роках 1910-1915, мають жити в ЗСА. Мати мого діда (рідна сестра Олекси Петровича) звалася Ксеня, уродж. в 1887 р., по чоловікові Прусак. Прошу надсилати відомості на адресу:
290022, Україна
м. Львів
в. Дрогобицька, 22
Прусак Володимир Микопайович

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

Збірка на Фонд відродження національного спорту в Україні

Список пожертв, що прийшли до 23-го грудня 1991 року 1,000 дол.: Товариство „Самопоміч" в Рочестері, голова Роман Куціль; 400 дол. Микола Бойчук (попередньо пожертвував 4,200) Голідей Інн; по 100 дол. Юліян Гельбіґ, Ірина Гевка-Печко, Петро Пшик, Емілія Процінська, підполк. Ігор Процінський, Олег Процінський, Марта Фляжери (усі чотири пожертви в пам'ять В. Процінського), Борис Галаган, Іван Кіташ (Канада); по 50 дол. д-р Ірина Васінчук, Ярослав Говикович, Роман Пігуляк, Дмитро Бицик (Канада); 30 дол. Степан і Євгенія Кікти; по 25 дол. Іван Мокрівський, Василь Ільчишин, („Дністер"), Ярослав Дусанівський, Юрій Кривуша, Любомир Лампіка, Мирослав Велигорський (Канада); по 20 дол. Петро Бойко, Матвій Сас і Іван Шовкевич (Канада); по 10 дол. Стефан Феш, Анна Феш, Михайло Феш.

До 23-го грудня 1991 року зібрано 8,765 дол. З цієї суми досі видано на спонсорування, частинної оплати квитків лету Збірної плавання України на змагання першої фази чемпіонату світу в Монтреалі, Канада, 28—30-го листопада 1991 року 4,500 дол., решта зібраної суми знаходиться на спеціяльному щадничому конті у кредитівці „Самопоміч" в Нюарку, Н. Дж.

У зв'язку з активізацією питання участи України в Олімпіяді 1992 року є велика потреба на дальші фонди на організацію і виряджения українських спортовців, збірної України. Проситься усіх українських громадян, яким дорогий український спорт, щиро й щедро відгукнутися на наш заклик. Зокрема звертаємося до організованих українських осередків, спортових ланок молодечих організацій, активістів і симпатиків допомогти через наш Фонд спортовцям самостійної України успішно вийти на міжнародну спортову арену.

Пожертви просимо висилати на USCAK—Fund for the Rebirth of Sports in Ukraine, 680 Sanford Ave., Newark, N. J. 07106.

Повідомлення проводу УСЦАК

Повідомляємо всі українські спортові осередки й делеґатури УСЦАК, що чергові Загальні збори УСЦАК відбудуться в суботу, 11 квітня 1992 року в год. 2:30 по полудні на оселі УНС Союзівці в Кергонксоні, Н. Й.

Порядок нарад

1. Відкриття і прийняття порядку нарад;
2. Вибір президії зборів;
3. Вибір Номінаційної комісії і її затвердження;
4. Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Загальних зборів;
5. Звіти Уступаючої Управи: голів делеґатур (заступники голови) Централі, ланкових: легкої атлетики, відбиванки, тенісу, плавання, лещетарства, копаного м'яча, шахів, настільного тенісу, ґольфа, пресового референта, організаційного, фінансового секретаря, секретаря і голови;
6. Дискусія над звітами;
7. Звіт Контрольної комісії і уділення абсолюторії уступаючій управі;
8. Звіт Номінаційної комісії;
9. Вибір керівних органів на чергову дворічну каденцію;
10. Обговорення біжучих справ;
11. Пропозиції і ухвали.
12. Закриття зборів.

В програмі конвенційної вечері, між іншим, відбудеться церемонія вручення пропам'ятних грамот заслуженим спортовим діячам: колишньому ланковому тенісу інж. Романові Ракочому, колишньому ланковому плавання д-ві Романові Слижові та спеціяльне відзначення колишньому українському олімпійцеві у футбольній збірній Америки, її капітанові, ред. Зенонові Сниликові.

Пригадуємо, що згідно з IV статтею статуту УСЦАК, спортові Т-ва, клюби і активні ланки спорту молодечих організацій, які є дійсними членами УСЦАК (мають вирівняні членські вкладки) висилають на Загальні збори УСЦАК по три делеґати з правом голосу та які можуть бути вибирані до Управи.

Кошт перебування на Союзівці виносить 50 дол. від особи-делеґата, що включає вечерю плюс одногодинна, вільна без оплати бара з перекусками, нічліг, сніданок і обід в неділю 12 квітня.

Проситься заздалегідь замовляти місця на Союзівці, покликаючися на УСЦАК.

Замовлення слід посилати на адресу Союзівки: Soyuzivka—UNA Estate, Fordmore Road, Kerhonkson, N. Y. 12446. Tel.: (914) 626-5641.

Управа УСЦАК

Кінцеві висліди першої фази за плавацький чемпіонат світу

Про цю першу участь плавацької репрезентації України у світових змаганнях, що пройшли в Монтреалі, ми вже інформували читачів в обширному репортажі у „Свободі" з 27-го грудня 1991 року. Остаточно українські плаваки й плавачки здобули такі місця: Павло Хникін — 1-ше місце 50 м метелеком, 1-ше місце 100 м метеликом, 1-ше місце 100 м довільним. Світлана Бондаренко — 1-ше місце 100 м грудним; Олена Кононеко — 1-ше місце 50 м метеликом; Наталія Шибаєва — 1-ше місце 100 м горілиць; Ірина Гапон — 2-ге місце, 5 м довільним; Наталія Шибаєва — 2-ге місце 200 м горілиць: Світлана Бондаренко — 3-тє місце 100 м грудним; Євген Логвинов — 3-тє місце 400 м довільним.

Слід пригадати, що до цих дуже відповідальних світових змагань згаданих чолових плаваків і плавачок підготовили заслужені тренери Ярема Фрондзей і Іван Проскура. Очолював збірку діючий директор Федерації Плавання України Андрій Власков. До приїзду збріної України до Монтреалю у великій мірі причинився УСЦАК, без співпраці і помочі якого вона не мала б змоги взяти участи в цих світових змаганнях.

Чи приїде футбольна збірна України до Америки?

Провід УСЦАК уповажнив ланкового футбольної ланки Є. Чижовича розпочати переговори з футбольною Федерацією ЗСА і проводами українських футбольних осередків в Америці щодо можливостей приїзду на кілька змагань футбольної збірної України. Ланковий УСЦАК вже нав'язав контакт з генеральним секретарем футбольної Федерації ЗСА Генком Штайнбрехером, який погодився розглянути можливості зустрічі збірної України із збірною ЗСА. Рівночасно Чижович провів вступні розмови з відповідальними діячами українських футбольних осередків, які висловили свої прихильні думки до цього важливого проєкту. Обмірковується різні варіянти евентуальних змагань збірної в Америці, що мали б відбутися в часі перерви футбольного чемпіонату України — між 24 червня і 12 липня 1992 року.

О. Твардовський

ВІДІЙШЛИ ● ВІД НАС ●

КАТЕРИНА ШОКАЛЮК, член УНС Відд. 102-го Т-ва ім. свв. Петра і Павла в Клівленді, Огайо, померла 31-го жовтня 1990 року на 78-му році життя. Нар. 2-го січня 1912 року в Україні. Членом УНС стала 1971 року. Залишила у смутку сина Петра, дочок Марту і Александру Клярк, шестеро внуків, сестру Ірену Руденську, брата Йосафата Яцишина і Миколу в Україні. Похорон відбувся 3-го листопада 1990 року на цвинтарі свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!

Микола Бобечко, секр.

МИХАЙЛО ГАЛАСОВСЬКИЙ, ст. член УНС Відд. 147-го Т-ва ім. св. Михаїла в Аллентавн, Па. помер 22-го вересня 1991 року на 69-му році життя. Нар. 18-го жовтня 1921 року в Аллентавн, Па. Членом УНС став 1959 року. Залишив у смутку сина Михайла Галасовського мол., дочок: Констанс Гавзер з мужем Робертом і Кетлін Ровлендс з мужем Ґленом, братів Івана і Петра, сестру Анну Шарґа і 5 внуків. Похорон відбувся 25-го вересня 1991 року на цвинтарі Св. Марії у Вайтголл, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

ДМИТРО МИКИТА, член УНС Відд. 264-го Т-ва „Український Тризуб" в Карнеґі, Па. помер 2-го жовтня 1991 року на 73-му році життя. Нар. в Карнеґі, Па. Членом УНС став 1937 року. Залишив у смутку синів Давида і Михайла і три дочки.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

ВОЛОДИМИР ГАМКАЛО член УНС Відд. 341-го в Віндзор, Канада помер 20-го серпня 1990 року на 85-му році життя. Нар. 31-го липня 1905 року в селі Городище, Зах. Україна. Членом УНС став 1960 року. Залишив у смутку трьох братів і дві сестри в Західній Україні. Похорон відбувся 4-го вересня 1990 року на цвинтарі Windsor Memorial Gardens у Віндзор, Онт. Канада.

Вічна Йому Пам'ять!

В. Літинський, секр.

Мґр РОСТИСЛАВ ЗЕЛЕНИЙ, член УНС Відд. 341-го Т-ва ім. Юліяна Головінського у Віндзорі, Онт. помер 24-го липня 1991 року на 83-му році життя. Нар. 1907 року в Містках, Україна. Членом УНС став 1949 року. Залишив у смутку дружину Ірину, дочок Анну і Дарію і сина д-ра Юрія з родинами в ЗСА, Канаді й Україні. Похорон відбувся 27-го липня 1991 року на цвинтарі Віндзор Меморіял Ґарденс у Віндзор, Онт. Канада.

Вічна Йому Пам'ять!

В. Літинський, секр.

ЕДВАРД А. МАЦУРАК, член УНС Відд. 276-го Т-ва св. Миколая в Ембрідж, Па. помер 18-го жовтня 1991 року на 73-му році життя. Нар. 1918 року в Пітсбурґу, Па. Членом УНС став 1918 року. Залишив у смутку дружину Джозефіну, сина Едварда, дочок Аннетту Обуховську і Єлисавету Блянкет, семеро внуків, двох братів — Івана і Йосифа; чотири сестри: Джозефіну Федуску, Мері Фекетт, Френсис Контер і Сесилію Ізор. Похорон відбувся 21-го жовтня 1991 року на цвинтарі Сильванія в Доґерті Тавншип.

Вічна Йому Пам'ять!

Стефан А. Іваницький, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 9-го ЛЮТОГО 1992 р.

Сиракюзи, Н. Й. Звичайні річні загальні збори Т-ва Українська Січ 39-ий Відд. о год. 2-ій по пол. в малій залі УНДому. На порядку: відкриття, звіти Управи і К. Комісії, дискусія, вибір Управи і К. Комісії на біжучий рік. Якщо на подану годину не явиться число членів вказане статутом, загальні збори відбудуться з півгодинним спізненням без огляду на скількість присутніх членів. Проситься взяти участь. МІСЯЧНІ ЗБОРИ відбуваються кожної першої неділі від 11-ої до 1-ої год. по пол збирається членські вкладки. — Управа.

Балтиморе, Мд. Річні загальні збори 320-го Відд. Б-ва Пресв. Тройці о год. 2-ій по пол. в УНДомі при 3101 O'Donnell, St., Baltimore, Md. На порядку: звіти Управи, К. Комісії, вибір нової Управи на 1992 р. Якщо на означений час не явиться приписана статутом кількість членів, збори відбудуться на півгодини пізніше. Проситься членів про численну участь. - П. Фенчак, гол., І. Радь, секр.